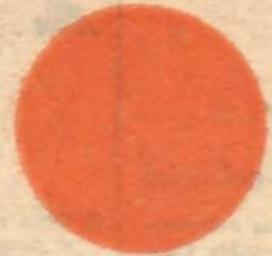
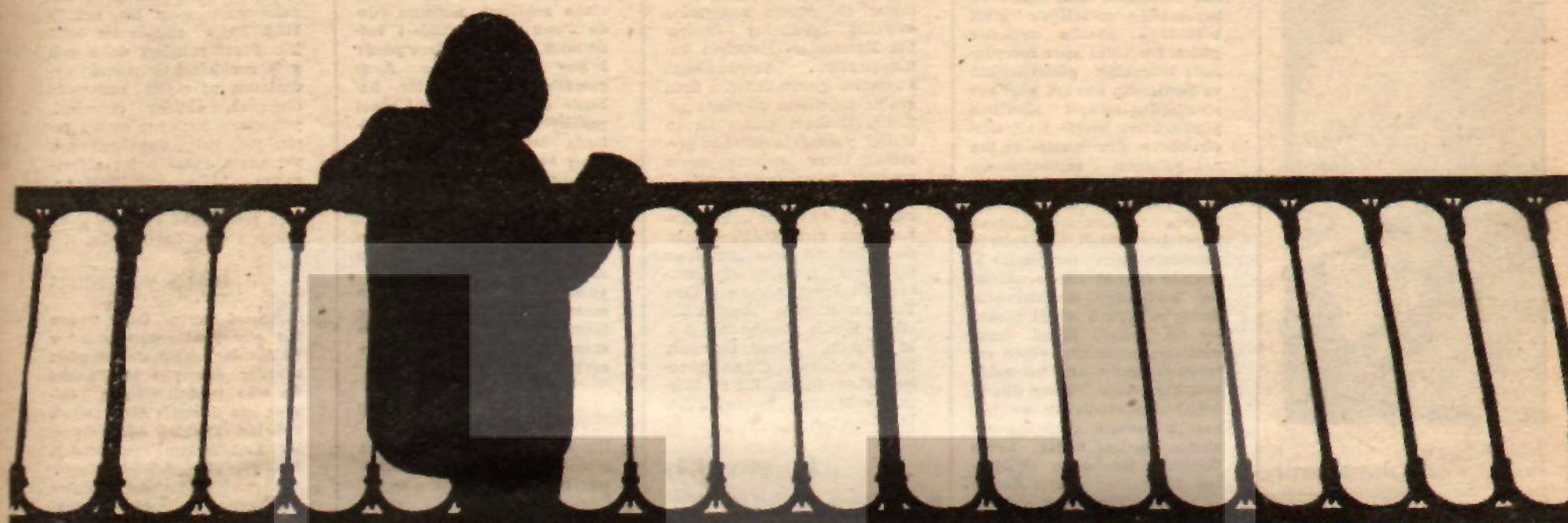

ANT

Havana -
Moskova
arasında
çatışma ...

Haftalık Dergi • 9 Ocak 1968 • Sayı: 54 • 125 Kuruş

SEÇİM YILUSTAV

Gizli mikrofon skandalı

HAFTANIN NOTLARI

Yılın adamı

Tıp alanında «kalb nakli» ameliyatıyla büyük devrim yapan Güney Afrika'lı doktor Barnard, bu başarısıyla bütün dünyada «yılın adamı» olarak kabul edilmektedir. Gerçekten de, ilk ameliyat ettiği hastanenin kafüreden ölmesinden sonra Dr. Barnard, geçen hafta ikinci bir kalb ameliyatını büyük başarı ile sonuçlandırmıştır. İkinci ameliyatın en önemli yan ise, hala bir siyah insanın kalbinin bir beyaz insanın göğsünde çarpma olmasadır...

Sunay'ın gelişkisi

● Yeni yıl ve bayram dolayısıyla yayınladığı mesajda Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, yine günlük politikaya sürüklenecek «Demokratik rejimimiz aleyhinde, suni rejim meseleleri çıkararak, milli birlik ve beraberlige zararlı ve milli bütünlüğü bozucu neticeler günden her türlü aşırı cereyanlara bölgelik gösterilerinin ve bunlardan kuvvet, cări hürriyetlerden cesaret alanların yürütükleri menfi faaliyetlerin devam ettirilmesine ve ihanet yollarına sapırtılmasına asla müsaade edilmeyecektir» dedi. Sunay'ın daha önce defalarca «anayasaya sosyalizme kapalıdır» dediği göz önünde tutulursa, aşırı cereyanlar arasında demokratik sosyalizmi de kasdettiği muhakkaktır. Sunay'ın sözünü ettiği gösteriler ise, doğuda ikinci sınıf vatandaşla muamelesi görevi vatandaşlarımızın bu haksızlığı protesto etmek üzere düzenlenen gösterilerdir ve bölgelik yapmak söyle dursun, aksine, bugüne kadar bütün ictidatlar tarafından sürdürülən bölgelikle karşı düzenlenmiştir. Sunay, mesajında «Kırgınlıklar unutulsun» demektedir. Kırgınlıkların unutulabilmesi için, her seyden önce, bu sınıf çıkarlarına uygun olarak sündürülen ayırmaların kaldırılması gereklidir.

Aybar'ın mesajı

● Türkiye İşçi Partisi Başkanı Aybar da, yeni yıl dolayısıyla bir mesaj yayınladı. «Sevgili vatandaşlarım, emekçi kardeşlerim, diye başlayan mesajında Aybar, «Vatanımıza NATO'dan, Amerikan işlerinden, diye iç sömürülerden kurtarmamızı dilerim» demektedir.

1 ocak

2 ocak

3 ocak

4 ocak

İktisatta seçim

● Uzun süreden beri mücadele si devam eden İktisat Fakültesi Öğrenci Derneği seçimlerinde sosyalistler büyük başarı göstererek Ortanın Solu - Ortanın Sağ koalisyonunu ezici bir şekilde mağlup etmiştir. 19. dönem kongresine sosyalist öğrenciler «Sosyalist Karıncalar» listesiyle katılmışlardır... Sosyalistlerin kuvvetini gösteren Ortanın Solu grubu, sağcıların meydana getirdiği Bozkurt grubu ile işbirliği yapmakta sakince görmemiş, buna rağmen, seçim sonunda karşı tarafın 211 oyuna karşılık Sosyalist Karıncalar 334 oy alarak Yönetim Kuruluna girmiştir. Seçimlerde Ortanın Solu grubunun sağcılarla işbirliği yapması hayretle karşılanmıştır. Yeni Yönetim Kurulu Toygun Eraslan, Haluk Coşkun, Sıtkı Coşkun, Reşat Özsoy, Nurettin Sarac, Cihan Şenoguz, Fuat Şahin, Erhan Kılıçay ve Mustafa Satiroğlu'dan kurulmuştur.

En şereflisi

● The Times Gazetesinin bildirdiğine göre Amerikan Intrepid uçak gemisinden 23 Ekim'de kaçan dört Amerikan denizcisi, 29 Aralık'ta Moskova yoluyla Stockholm'e varmışlar ve siyasi mülteciler olarak kabul edilmek üzere İsveç makamlarına başvurmuşlardır. Denizciler, Amerikan halkın gözlerini açmak ve Vietnam'daki korkunc katliamı, Amerikan çırıltılarını açıklamak üzere bir dergi yayinallyacaklarını söylemişlerdir. 19 yaşındaki Richard Alley, Vietnam Savaşı'nı protesto etmek üzere görevlerini tereden Amerikalıların en şereflisi işi yaptıklarını belirtmiştir.

Zenci mücadeleleri

● Herald Tribune Gazetesi'nin AP Ajansına atfen açıkladığını göre, 1959 - 66 yılları arasında yedi yıllık sürede Amerikan zencilerinin hayatı standartlarında kayda değer bir değişiklik olmamıştır. Amerikan zencileri, nüfusun yüzde 9'unu teşkil ettilerini halde milli gelirlerden sadece yüzde 5 pay almaktadırlar. Aynı gazete'nin verdiği bir haberde de, Amerika'daki zenci gençliğinin önemizdeki yıllarda daha atılgan, daha savacı kesileceğini, barışçı metodlardan uzaklaşacağı belirtilmektedir. 27 yıldan beri ilk defa zenci gençler arasında yapılan ankete göre, genç zencilerin yüzde 50'si Vietnam Savaşı'na tamamen karşıdır; yüzde 45'i beyazlara asia inanmamaktadır; yüzde 50'si amaçlarını ancak silah gücüyle ve savaşla ulaşacaklarına inanmaktadır.

Dolar için tedbir

● Bir süre önce açıkladığımız gibi doların değeri üzerinde tehlike ciddi bir hal almıştır. Başkan Johnson, Texas'taki çiftliğinden Amerikan halkına çağrıda bulunarak ödeme dengesindeki açığın kapatılması için tasarruf istemiştir. Başkan, Amerika'nın dış ülkelerdeki yatırımlarının azaltılmasını, yabancı ülkelerde borç para verilmesinin kısımasını, savunma ve dışişleri maşraflarının düşürülmüşünü, turizme harcanan paranın halk tarafından gönüllü olarak azaltılmasını tavsiye etmiştir. Dünya maliye çevreleri, bu tavsiyelerin olumlu bir etkisi olmayacağı görüşünde birleşirlerken Fransız çevreleri de «Tasarruf için önce Vietnam Sevası bitirilmeli» demektedir.

Pahalılık arttı

● İstanbul Ticaret Odası'nın Kasım 1967'ye ait geçim indekslerine göre hayat pahalılığı artmaktadır. 1958 yılı ortalaması 100 olarak kabul edilen indeks sayısı 1967 Kasım ayında 190,8'e çıkmıştır. İndeks sayısı yılın ilk ayında 176,8, Ekim ayında ise 188,7 idi. Fiyat artışları daha çok gıda maddelarıyla ilgili - aydinlatma ve giyim eşiğinde olmuştur. İktidar çevreleri, yılbaşı başında başlayan asgari ücret indirimini uygulamasının vatandaşla rahat nefes aldıracığını iddia etmektedirler. Oysa, sadece bir yıllık pahalılık artışı dahi, bu nisbi gelir artışının çok üzerindedir.

Dava yağmuru

● Devrimci basına karşı teröre her gün yeni soruşturmalar ve davalar açarak devam eden savcılar, devrimci kuruluşları da ceza tehdidi altında tutmak için devamlı dava açmak tadırlar. Türkiye Milli Gençlik Teşkilatının yayıldığı bildirisi göre, Adalet Bakanı emriyle savcılar tarafından açılan davalarda 14 devrimci kuruluşun kapatılması istenmektedir. Siyaset yapıtları gerekçesiyle kapatılmaları istenen kuruluşlar şunlardır: Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı, TÖS, TMTF, Türk Kadınlar Birliği, İst. Teknik Üniversitesi Talebe Birliği, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Talebe Birliği, Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Talebe Birliği, İst. Teknik Üniversitesi Teknik Okulu Talebe Birliği, Robert Kolej Talebe Birliği, İst. Yüksek Teknik Okulu Fransız çevreleri de «Tasarruf için önce Vietnam Sevası bitirilmeli» demektedir...

Yeni bir yıla girerken...

Milyonlara insanın sefalet ve alegria pençesinde kıvrandığı Türkiye'de bir avuç mutlu azzılı yeni yıla görülmemiş bir israf ve eğlencilik içerisinde girmış, lüks pavyonlarda yüzbinlerce liralık gecelik zevk için çarçur edilmişdir. Bu arada ümmetçiler yılbaşı eğlencelerine surp gibi açıdan karşı çıkmışlar, mesela Bu-

gün Gazetesi «Müslümanları ifas ediyoruz - İslamiyet yılbaşı eğlencelerini yasak etmiş» şeklinde manşet çekmişlerdir. Buna rağmen, işlerine gelince ümmetçiliği kimseye bırakmayan mutlu sunuluk sahabaları kadar eğlence eğlenceleridir.

5

ocak

Korkunç cehalet!

Milli Eğitim Bakanı, tafsiliatını 10 - 11. sayfalarda açıkladığımız gibi öğretmen kıyması ile uğraşırken, memleketin eğitim bakımından nasıl bir ekimda olduğu bütçe komisyonunda rakkamlarla açıklanmıştır. Bütçe raporuna göre, Türkiye'de okuma yazma bilme yenerin sayısı 1955 yılında 9 milyon iken 1965'te 12,5 milyona yükselsi bulunmaktadır. Bunların 8,5 milyonu kadın, 5 milyonu erkektir. Ders kitapları tam manasıyla bir tıccareti metni haline getirilmiştir. Bu arada, sağı Senatörlerden Tahsin Bangaoglu dahil, eğitimini ulusal niteligi kaybettileri ve Amerikanca olduğunu belirterek «Bize Amerikanızı girmiştir. Bu zararlı olmamıştır. Amerikanızın bizi milliyetçiliğe değil, komünizme götürür» demiştir.

Öğretmen grevi

Amerika'nın Chicago şehrinde öğretmenler sendikası yöneticileri, sahne günde kadar istekler yerine getirilmese greve gideceklerini bildirmiştir. Sendikanın 18.017 üyesi vardır. Bizim iktidarlar, eğitimi her bükünden Amerikanca yaptıkları halde, Amerika'da öğretmene tanınan grev hakkını Türk öğretmeni me tanımamışlardır.

6

ocak

Yuhalandı

Amerika'ya karşı infial dün yanın her yanında kuvvetlenmektedir. Amerikan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Hubert Humphrey, Kongo'nun Kinga şehrini yaptığı ziyarete sırasında üniversitedeki öğrencilerin protestolarıyla karşılaşmış, ellerinde «Vietnam'da isiniz ne?», «Kaçılı, memleketine dön» gibi dövizler taşıyan öğrenciler Johnson'un yanmasını yuhalamışlardır.

Öğrenci boykot

Öğretim üyelerinin özel yük sek okullarda ders vermesini protesto ettikleri için öğrenci Derneği yöneticilerinin okul dan uzaklaştırılması üzerine İzmir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi öğrencileri dersleri boykot etmişlerdir

Tütün sömürüsü

Ege bölgesinde her yıl olduğu gibi bu yıl da hükümetin katarsız tutumu yüzünden işçiler tüccarlar hakeke geterek üreticinin mahsulünü yok bahasına kapatmışlardır. Üreticiler tütün ekicileri parasızlıkta perisan vaziyetteştir. Mecburiyet karşısında tütünü fırçaçıya kaptırmaktadır. Karaborsası tüccar köy köy dolasıp randimanlı tütünleri yedirler. demektedirler.

7

ocak

Kıbrıs çıkmazı

Geçen yılın sonunda Güvenlik Konseyi'nin kararı ile Kıbrıs sorunu barışı bir çözüm yol bulmak üzere girişilen teşebbüsler, Ada'da ayrı bir Türk yönetiminin kurulmasıyla akameye uğradı. Genel Sekreter U - Thant, Güvenlik Konseyi'ne verdiği raporda, yeni yönetimin barışı zedelediğini bildirmektedir. İkildara yakın çevreler ise yeni yönetim Ada'nın taksimine doğru bir adım olarak yorumlamaktadır. Ancak, pratikte olumlu bir sonuç vermeyecek olan yeni yönetimin kurulmasından önce Amerikan Büyükelçi Hart'in Lefkoşa'ya giderek Türk liderleriyle temas etmiş olması ve arabulucu Vance'in yeni tasavvülerde bulunması, bu teşebbüsün, «üslerden arınmış, bağımsız ve federatif bir Kıbrıs» kurulmasına engel olmak üzere Amerika'nın teşvikile sahneye konulmuş olabileceği ihtimalini güçlendirmektedir.

Doçentlere yetki

Üniversiteler Kanunu'nda yapılacak değişiklikle ilgili olarak SBF'de kurulan bir Komisyon hazırladığı raporda doçentlere daha geniş yetkiyi tanınmasını istemştir. Üniversiteler Kanunu ile ilgili olarak yakında büyük çatımlar beklenmektedir.

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

Eylem zamanıdır!

T

türk sosyalistleri, 1968 yılında büyük sorumluluklarla karşı karşıyadırlar. İç sayfalarımızda etrafı şekilde belirttiğimiz gibi, içinde bulunduğumuz yılda iki seçim birden yapılacak, bunu gelecek yıl genel seçim izleyecektir. Ezici çoğunluğunu dar gelirli emekçi vatandaşların teşkil ettiği seçmen kitleleri, kendilerine hiçbir sey getirmeyen iş yıldızı bir keşmekeş döneminden sonra yeniden bir seçim yapmak durumundadır. Egemen sınıfların desteğiyle İşbaşına gelen AP iktidarı, iş yıldızı ieraatı boyunca «huzur ve refah» vaadleriyle aldatarak oylarını aldığı halk kitlelerine kelimenin tam anlamıyla İhanet etmiştir. Ancak, kapitalizmin çarparma göre şartlandırılmış bir sosyal sistemi Türkiye gibi geri kalmış bir ülkede sürdürmeye kalkışan Adalet Partisi, şimdide kadar bel bağladığı dış kuvvetlerin geçirdiği ağır ekonomik ve siyasi sarsıntı dolayısıyla artık iflasın eşiğindedir. Çünkü, sterlinin devalülasyonu ile patlak veren batı kapitalizminin ekonomik krizi, bu defa Amerika'da da kendisini hissettirmiş ve dolardan tehlikeye düşmesi üzerine, başarı şanslarını tamamen Amerikan yardımına bağlayan bütün iktidarlar gibi, AP iktidarı da artık kitleleri aldatmak imkânını büyük ölçüde kavbetmiştir.

B

u yıl yapılacak olan mahalli seçimlerde de AP aldatmacası devam ettirilse bile, 1969 genel seçimine kadar batı kapitalizminin krizi yıkıcı etkilerini Türkiye'de de muhakkak hissettirecek ve büyük seçmen kitleleri o zaman yeni bir alternatif aramak zorunda kalacaklardır. Kitlelerin bu arayışına gerekten cevabı hangi parti verecektir? Siyaset protokolünde birer harf kalabaklı teşkil etmekten öteye gitmeyen ve ucuz demagojilerle oy avayıacaklarını zanneden tüberdi burjuva partileri mi? Yoksa, Ortanın Solu ile Ortanın Göbeği arasında rakseden CHP mi? Bunların hiçbirisi, Türkiye'nin sorunlarına temel çözüm yolları gösterecek ve bu çözüm yollarını uygulayacak yapıda ve elhiyette olmadıklarını bugüne kadar tutumlarıyla açıkça ortaya koymuşlardır. Ezilen vatandaş, artık bu burjuva partilerinin dışında yeniden bir görüş, yeni bir eylem beklemektedir. Bu görüşlü temsil edebilecek, bu eylemi yürüttürebilecek durumda olan tek parti, emekçileri vesayet attıdan kurtararak yurt yönetiminde söz ve karar sahibi kılacak bir sosyalist partidir. Vani Türkiye İşçi Partisi'dir.

B

u yıl yapılacak olan mahalli seçimler ve kümə senato seçimleri, Türkiye İşçi Partisi için, gelecek yıl vereceği büyük mücadelenin hazırlık çalışmalarını teşkil etmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu itibarla, TIP'in, fazla geç kalmadan bir an önce seçim çalışmalarına girişmesi gerekmektedir. Bu konuda en büyük sorumluluk, muhakkak ki, TIP yöneticilerine ve üyelerine düşmektedir. Bu dev mücadele arifesinde itici davranışlara artık meydan verilmemeli. TIP sosyalist eylemin tek örgütü olarak sola tam manasıyla sahip çıkmalıdır. Ama, şu yada bu sebeple TIP dışında kalmış olan sosyalistler de, en az TIP yöneticileri kadar büyük sorumlulukla karşı karşıyadırlar. TIP'in görüşlerine yüzde yüz katılmalar da, TIP yöneticilerinin tutumunu beğenmeler de, Türkiye'de sosyalist kavgayı verecek başka örgüt bulunmadığına göre, bu tek sosyalist partiyi seçim mücadeleinde sonuna kadar desteklemek. Türkiye'nin gerçek bağımsızlığını ve emekçi halkın mutluluğunu sosyalizmde gören bütün yürekli insanların kaçınılmaz görevidir. Kişisel dedikodularla, kısıt çekismelerle kaybedilecek zaman yoktur. Türkiye sosyalizmi en doğru yolu, büyük emekçi kitlelerin güçlendirdiği eylem içinde ergeç bulacaktır. Şimdi, bu eylemi desteklemek zamanıdır...

SEÇİM YILI

- Kapitalist ekonominin çıkışındaki AP ile tutarsızlık içinde sürüklenen CHP'nin karşısında oy potansiyeline sahip tek parti TİP'tir. Burjuva partileri çeşitli seçim oyunlarına girişirken TİP de seçim hazırlıklarında bir an önce başlamalıdır.

1 968 ile birlikte Türkiye yeni bir «seçim yılı»na girmiştir. Aslında buna «seçim yılı» değil, «seçim dönemi» demek daha doğru olacaktır. Çünkü, bu yıl yapılacak olan mahalli seçimler ve kısmi Senato seçimlerini, gelecek yıl da genel seçim izleyecek. Böylece, sokaktaki adam, kendi kaderi üzerinde söz söylemek fırsatını iki defa kullanacaktır.

Yeni seçim döneminin hizlilikleri, özellikle iktidar partisi ve ana muhalefet partisi çevrelerinde şimdiden başlamıştır. Bayramdan önceki hafif AP Lideri Demirel ile CHP Genel Başkanı İnönü arasında

Seçim Kanunu konusunda yapılan pazarlık, seçim hazırlığının ilk aşamasını teşkil etmektedir.

Geçen sayımızda da belirttiğimiz gibi, özellikle TİP'in gelişmesinden dolayı telaşa kapılan AP ve CHP liderleri, millî bakiye sistemini kaldırarak Meclise çok sayıda sosyalist milletvekili girmesini önlemek amacıyla Seçim Kanunu'nu değiştirmek için prensip anlaşmasına varmışlardır.

Adalet Bakanlığı'ndan bir yetkilinin açıkladığına göre, Seçim Kanunu'nda yapılması tasarlanan değişiklik, önemdeki günlerde önce Adalet Partisi'nin yetkili organlarında

Yoksulluk ve açlık içindeki vatandaşın yılları yine politika esnafının aldatmalarıyla geçti.. Bu yıl ve gelecek yıl, vatandaş yurt yönetiminde ağırlığını daha fazla duyurmak zorundadır..

görülecek, daha sonra Meclis'e sevk edilecektir. Önceki yıl millî bakiyenin kaldırılmasına şiddetle muhalefet etmiş olan CHP ise, değişikliği açıkça desteklemeyecek, fakat tasarrıf Meclis'te görüşülmesi sırasında obstrüksiyona da gitmeyecektir.

Adalet Partisi Lideri ile CHP Lideri arasındaki pazarlık öyle bir «bahar hayatı» yaratmıştır ki, en serinkanlı gözlemler ve yazarlar dahi İnönü'nün iyimserliği karşısında hayretlerini belirtmekten kendilerini alamamaktadırlar. Özellikle Demirel ve İnönü'nün İstanbul Bayram Gazetesi'nde yayılana iyimser yazıları dolayısıyla

le yazdığı «iki mesaj» başlıklı basyazısında Sayın Nadir Nadi söylemektedir:

«Dikkatimize çarpan bir nokta, her iki liderin de yurdumda demokratik müesseselerin yerlesip kökleştiğini, Türk Ulusu'nun mutlu yarınlara doğru hızla koştuğunu hemen hemen aynı inaç ve heyecanla belirtmeye çalışıkları oldu.

Acaba sayın İnönü, demokratik müesseselerin iktidar tarafından artık ilice benimsendiğine mi inanmaktadır? Bu takdirde devrim ve laiklik ilkelerine aykırı olarak gün geçtikçe göze batan davranışları, Atatürk'ü öğretemenlere reya görülen baskı hareketle-

rini, uygulanmayan Danıştay kararlarını nasıl açıklıyacağınız?»

Cumhreyet Başyazası, hayretinde haldir. İktidarın devrim düşmanı ve Anayaşı düşmanları, tesebbüsleri secede bunlardan ibaret de değildir.

Mesela Büyücüm Komisyonunda AP milletvekilleri büyük bir rahatlıkla Anayaşı kurucusuna dil uzatabilmekte, bir Abdurrahman Şeref Lâc kalkıp «Anayaşı'yi değiştireceğiz.. Solcu olmayan; Allahsız komünistin müdafi olmayan partiler birlikte, bu Anayaşı'yi değiştireceğiz.. Er de olsa, geç de olsa, Anayaşı değişecektir»

AHMET ARAS, M. A. ADIGÜZEL, EYÜP KIRAN
— Bütün konuşmaları gizli mikrofonla dinlendiyor —

Geçen sayımızda da kısaca bildirdiğimiz gibi, Erzurum'da Atatürk Üniversitesi'nin sosyalist öğrencilerine karşı düzenlenen bir jurnal kumpusu meydana çıkartılmıştır.

Anayasasının «Herkes kişiliginde bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir» şeklindeki 10. maddesiyle. Özel hayatın gizliliğine dokunulamaz, şeklindeki 15. maddesini kelimenin tam anlamıyla ihlal eden bu komplonun içiçüsü söyledi:

24 Aralık günü Atatürk Üniversitesi öğrencilerinde Ahmet Aras, Aziz Ayaz, Demir Pekol, Eyüp Kiran, Halit Güneş, İsmet Karakaş, Mustafa Aslan, M. Ali Adıgüzel ve Süleyman Aydin'ın kaldıkları öğrenci yurdunda B bloku 85 numaralı odasında duvarda beliren bir yağı lekesi dikkati çekmiştir. Lekenin bulunduğu duvarın, diğer duvarlardan ayrı renkte boyanmış olmasının da şüpheli gören genel, lekeyi tekrar edince orada küçük bazı deliklerle rastlamışlardır. Bunun üzerine şüpheleri kuvvetlenen genel lekeli kımı kazınma altına plastik horu içine yerleştirilmiş hassas bir mikrofon çıkmıştır. Mikrofonu meydana çıkartan genel bundan sonra araştırmaya devam etmişler ve ses kordonun duvarda açılmış gayet munazam bir oyuga

yerleştirildiğini ve üzerinde itinalı bir şekilde sivadığını, kordonun koridorları aşarak yurt idaresinin bitişindeki odaya kadar uzandığını tespit etmişlerdir.

Yapılan keşife meydana çıkartılan en önemli husus, gerek mikrofonun, gerekse kordonun piyasada satılan cinslerden hiçbirine benzemesi ve mikrofonun üzerinde herhangi bir alâmeti farika bulduğundanızdır. Elektronik cihazlardan anlayaların ifadesine göre, üzerinde alâmeti farika taşıyan bu gibi hassas cihazlar, casusluk faaliyetlerinde kullanılmaktadır.

Mikrofonun genelerin odasına nasıl ve kimler tarafından yerleştirildiği henüz kesinlikle tespit edilememiştir. Hesab etmek gerekebilir, genelerin olayı soruşturmak üzere başvurdukları save, «millî emniyet sizleri takip etmese, ne iş yapacaktır?» demek suretiyle kanaatini ortaya koymusut.

Ayrıca, bu odada ikamet eden genel, üniversite azählığı sırada yurt idaresi tarafından bu odada kalmaları için israr edildiğini belirtmişlerdir. Nitelik, sosyalist genel bu odaya yerlesmekten sonra, bütün konuşmaları, tasavvurları ve kararları derhal polis tarafından haber alınmış ve bütün te-

şebbüsleri çeşitli tertiplere başvurularak önlenmiştir.

Olay, Erzurum'daki bütün devrimci kuruluşlar tarafından ortak bir bildiri ile protesto edilmiştir. Bildiride «Bu topraklar üzerinde oynanan her oyun mutlaka leşir edilecektir: CIA metodlarıyla bu ülkenin şerflü genelliğinin hassas haysiyeti üzerinde oynanan her oyun, yurtseverliğin ve gerçek mücadele eyleminin dev potasında eriyecektir.. denilmektedir.

Erzurum olayı da meydana çıkartmışır ki, Türkiye'de CIA metodlarıyla, Abdülhamit devrinde okusacak bir jurnalellik eğisi, hem de Anayaşı ailece eğnenerek, aylamakla devam etmektedir. Mümkündür ki, böyle gizli mikrofonlar, birçok sosyalistlerin konularına ve işyerlerine yerleştirilmiştir.

Anayaşı'nın bu açık ihlâli karşısında Türkiye'nin bütün devrimci güçleri gerekli tepkiyi göstermeli, hattâ bu konu derhal Meclis'e getirilmelidir.

Bu alakâka tertip, ona eür'et eden jurnalellerin yanına kâr bırakılmamalıdır. Bu gibi tertiplere zamanında tepki gösterilmeyecek olursa, bütün sosyalistlerin ve devrimcilerin, kısa zamanda kendilerini, parçalanması zor bir işpiyon ağı içinde bulmaları mukadderdir.

Atatürk Üniversitesinde patlak veren «Gizli mikrofon,, Skandalı!»

diyebildi, diğer AP milletvekilleri ve senatorleri de bu isteğe katılmıştır. Hükümet adına konuşan Adalet Bakanı Dincer ise, «Anayasa'nın değiştirilmesi büyük hazırlık ve dikkat ister, değişiklik zemini ve zamanını iyi değerlenecek gerekir» demek suretiyle Anayasa değişikliğine karşı olduğunu, zamanı gelince bunun da yapılacağını belirtmişdir.

Dincer, bununla da yetinemis, Temel Hak ve Hürriyetleri Koruma Kanunu Tasarısı

KAN TAHLİLLERİ

adını taşıyan terör traçının üzerinde çalıştığını, basın ve ceza kanunlarında da en kısa zamanda daha sert tedbirler getirilmesini öngören değişiklikler yapılacağını açıklamıştır.

İktidar, böyle karanlık emeller peşinde koşarken ana muhalefet partisi lideri İnönü, bir yandan Bayram Gazetesi'ne toz pembe yazılar yazmış, bir yandan da CHP Merkez Yönetim Kurulu'nun AP aleyhinde yayıldığı bildiriyi sonrasında iptal ettirerek dostluk gösterisi yapmıştır.

Görünüş odur ki, bu bahar havası içerisinde AP ile CHP ele vererek Seçim Kanunu değişikliğini Parlamento'dan, küçük partilerin muhalefetine rağmen, geçireceklerdir.

Bu değişiklikten sonra ne olacaktır?

Milli bakiye sisteminin kaldırılmasının, önumüzdeki ilk baharda yapılacak olan mahalli seçimler yönünden hiçbir etkisi yoktur. Esasen mahalli seçimlerde ulusal irade hiç bir zaman sihhatli şekilde gerçekleşmemekte, oylar daha çok siyasi iktidarı elinde bulunduran partinin adayları lehinde kullanılmaktadır. Böylece, mahalli hizmetler için devletten daha büyük pay koparabileceği düşünülmektedir.

Milli bakiyenin kaldırılması ilk tezahürünü, mahalli seçimlerle birlikte yapılacak olan kısmi Senato seçimlerinde gösterecek ve en büyük rolü de muhakkak ki 1969'da yapılacak olan genel seçimlerde oynayacaktır.

Önumüzdeki seçimler içe siyasi partilerin durumu nedir?

Hâlen iktidarı tek başına elinde bulunduran AP, önumüzdeki seçimlerde milli bakiye oy kapırmadan tek başına Anayasa'yı değiştirecek üçte iki çoğunluğu ele geçirmeğe hedefindendir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Adalet Bakanı Dincer, zaman ve zemin müsait olunca Anayasa'nın da değiştirileceğini AP milletvekilli ve senatorlerine müjdelemiştir. AP'nin tek başına Anayasa'yı değiştirebilecek çoğunluğu sağlaması mümkün müdür? Milli bakiye kaldırılsa o, camilerde kol gezen sağ propaganda şiddetini artırsa da, propaganda için milyonlar sarfedilse de, üçte iki çoğunluğu sağlamak bir hayal olmaktan öte gidemeyecektir. Çünkü üç yıllık AP iktidarı döneminde vatandaş kitleleri «görülmemiş kalkınma» dan nasibi alamamış, aksine battı kapitalizmi ile şartlandırılmış, yurt gerçeklerine aykırı bir sosyal sistem içinde «zengin daha zengin etme» kampanyasının bütün yükü fakir vatandaşın sırtına yüklemiştir. Bu durum, herhalde AP oylarını menfi yönde etkileyeciktir.

CHP ise, son büyük kurultayında çok sayıda parlamenteerin partiden kopmasıyla sonuc olarak büyük kavgaya rağmen hâlâ görüşlerini ve tutumunu açık şekilde etmemiştir, küçük ayak oyunlarıyla varlığını sürdürmeye çalışan bir parti durumundadır. En son oynadığı ayak oyunlarından birisi de, milli bakiye sisteminin kal-

YENİ YILA GİRERKEN

Yaşar Kemal

Yalan

Gelenelerde bir yazı okudum, yalan söyleyordu. İsin içinde olduğum için bu yazının bütün dayanıklarının yalan olduğunu ben çok iyi biliyordum. Bu yalanı okuyunca çok öfkeliydim. Şu yazının yalan olduğunu azeşliyim, dedim. Su adama ver yansın edeyim, dedim. Bir iki gün kafamda bu öfkeyle yaşadım, yazıyı yazana ağızma geleni söyledim. Umut suzuklara düştüm. Sonunda o yazıyı hiç anmamaga karar verdim. Yalana gerçekler zaman karşı karşıya getirmemeli. Gerçekin güzellikini harcamamalı. İnsanlar degruluklarını, haklılıklarını her zaman harcamamalı. Yalana her zaman karşı çıkmamalı. Çünkü yalan yalandır, hiç bir zaman sonuna kadar gerçekin yerini alamaz. Bunu bilmeli. Haksızlıklara karşı kayaren de küçülmek var. Her kişiyi karşısına alamazsan. Eğer seninle, senin düşüncelerinle uğraşan kişi çok aşağıdadysa oraya inememisz. Okuyuculara, tanık kişilere bırakırsın o adamı, onlar halleşseler. Eğer bazı kişiler, bazı insanların yalanları karşısında susuyorlarsa, bu demektir ki değil, okuyucu anlar ve onun derini verir. Anlamazsa mi anlamaz da derini vermezse mi? O zaman yalan hükümdarı demektir. O da olmaz. Yalana karış konmaz değil, ama aşağılık yalanlarla ugurmak insanı yıpratır, kücütür.

Örgüt

Sorumsuzluk. İnsanı olmaya davranır. Dost davranışın değil, düşman davranışın. Diyorlar ki Türkiye İşçi Partisi örgüt kurmadı. Güçlü yani çok, diyorlar. Bunu da şimdiki yöneticileri yaptı, diyorlar. Sosyalist partilere söyle bir bakışta sapıklar hep aynı ağı kullanmışlardır. Kimse partiyi suçlayamamış, ona güçleri yetmemiş, ama vur abalya etmişler, yöneticileri suçlamışlar, kavgadan, örütten böyle kaçmışlardır. Sosyalizm kötüdür, diyerek kaçanlar çok azdır. Hep kaçanlar, yöneticiler kötüdür bahanesini ileri sürmüslerdir. Bir memlekette, bir halkta örgüt kurmak, kurabilmek bir seviye işidir. O memleketin ekonomik, politik, sosyal gelişimiyle orantıdır. Ben örgüt kuracağım demekle hemen şüphei örgüt kurulmuyor. O hemen şüphei örgüt kuracak olanlar gelsinler de Eskisehirde, Adapazarında halkın karşısına eka bilisimler de ben onların yigitiğini göreyim. Elbette parti yöneticilerinin de hataları olur. Eylem içindeki herkes yanlışlıklar yapar. Örgütlemeye, hele bir fikri ortaya koymaya memleketin uygarlık aşamasıyla yüzde yüz orantıdır. Politik örgütlenme bir eğitim işidir. Çağımızda insanların

durulmasıdır. Ama bu oyum da

CHP'ye fazla bir şov kazanılamayacaktır. Yıllar yılı kamçı bir yönetimin sembolü olarak halkın kitleleri nezdindeki prestijli tamamen yitirmiş bulunan CHP'nin bu gibi oyunları vatandaşdan daha fazla oy alabilmesi mümkün degildir.

Varlığı ancak Böyükbaşı'nın başta bulunmasıyla zaif olan bir MP, artık adı politik tartışmalarda da pek geçmeyen bir YTP, Hitler mukallitlerinin stığına olan bir CKMP, parlamentoda koltuk değiştirmek suretiyle kitleleri peşerinden sürükleyeceklerini zanneden eski CHP'lerin kurduğu bir CP, seçimlere göstermelik partiler halinde katılıacaklar ve

herhalde milli bakiye kalksa da kalkmasa da vatandaşdan pek fazla oy alamayacaklardır.

Önumüzdeki seçimlerin gelişmeye en müsait partisi Türkiye İşçi Partisi'dir. Çünkü TIP, Sayın Doç. Mümtaz Soysal'ın da Milliyetçi belirttiği gibi, «dış dünyada olup bilenlerle ietutular arasındaki bağlantılar nelerle mal olduğunu belirlemek bakımından en açık tutumda olan partidir». Hangi sınıflara, hangi tabaka'ra hizip ettiğini bilmekte, görüşlerini açık seçik, sapma yapmadan, yalpa vurmadan ortaya koymaktadır. Bu açıklığın, tutarlığının bedeli, muhakkak ki, önumüzdeki seçimlerde «daha fazla oy» olacaktır.

AP ve CHP özellikle son doğu mitingleri dolayısıyla adamlı farkedilen gelişmeden bakarak TIP'i hiç dğilse milli bakiyeyi kaldırırmak suretiyle frenlemek gayreti içindedirler. TIP'in geçen seçimlerde milli bakiye dışında sadece iki milletvekili çıkarabileğini hesaplayarak önumüzdeki seçimde be sisteme kaldırırsa parlamento'da TIP grubu kurulmasının önleneneceğini düşünmektedir. Ama bunu gayret... TIP, milli bakiyesiz de grup tekke edebilecek oy potansiyeline sahiptir. Yeter ki, yeni seçim döneminde bugünden ciddi şekilde hazırlanılsın...

Edebiyat

Gelenelerde Fakir Baykurt için yazdığım bir yazida doğuscu edebiyattan söz etmiştim. Edebiyat gökten düşmez. Bir millet yaşar, bir coğrafayı, bir çağ yaşar edebiyatı. Ve o çağ, o memleket, o kültür ona damgasını vurur. İster istemez vurur. Tolstoy'da büyük toprak sahibi Kont Tolsto'yı her zaman bulabiliriz. Dostoyevski'de sürgün Dostoyevski'yi. Kafka'da umutsuzluğa düşmus. Gettó'lardan kalmış Yahudiyi bulabiliriz. Başka türüsü mümkün değildir. Aragon isgal edilmiş Fransa'nın türküsunu söyledi. Isgal toprağına aitidir Aragon biraz da. Mukavemet hareketinde, o harekete katılan sanatçıları kutsadık, göklerde çikardık. Harekete katılmayanları da yerdik, yerin dibine batırdık, lanetledik.

Bir soru geliyor akıma, simdi Türkiye isgal altındaki Fransa'dan daha mı iyi bir durumda? Daha kötü, çok daha kötü durumda. Türkiye isgal altında. Alt saat içinde yok edilmekle karşı karşıya. Yokluk gittiğe kadar. Toprağı ödürlülmüş hastalık alımı basını gidiyor. İnsanlığımız yüzde yetmiş okur yaşıyor değil. Saymakla bitmez belalar içinde Türkiye. Ve Türkiye'de sömürülün, aşağılanan, bütün mümkün earesi kesilmiş halkla birlik olanlar var. Çetin bir savaş veren vatansın kahiler var. Bu kahilerin yanında savasın sanatçıları da var. Ama hepimiz daha doğuse girmedik. Toptan girmeyiz. Bu, halka merhamet etmek değildir. Sanatın ve sanatının da kurtuluşu, kendisine yönelik varıdır. Bu yazımı e yazıyorum.

Kutlama

Bir sosyalist için savasabilmek imkânı bulabilmek, Türkiye gibi bir memlekette, emekli iktidarına her gün biraz daha yaklaşmak demekti. 1967 yılı bu imkânlara geçti. Emekçileri ve emekten yana olanları yürekten kutlarm.

1967 Türkîyesi'nde utanç veren bir tableau: Kelepçeli Gazeteci... Necdet Onur'un kelepçeli olarak getirildiği duruşmada Nihad Kürşad'ın eşi Vedia Kürşad'ın avukatlığındı. Cemîn Altan'ın dokunulmazlığını kaldırın komisyonun başkanı AP Milletvekili Kemal Bağcicioğlu, Basın İş Sendikası avukatı Teoman Evren, Kemal Kestelli ve Uğur Alaçakapitan yapıyordular...

Gazeteciye hâlâ kelepçe vuruluyor!

Gerek CHP, gerekse DP iktidarları devrinde basına karşı baskı tedbirlerinin uygulanmasında, politikacıların terör hevesleri kadar, bizzat bu tedbirlerin konu olan gazetecilerin basretsizlikleri ve gafletleri de büyük rol oynamıştır. İktidarlar gazetecileri zindanlara sürüklüyor, kalemleri susturacak yeni tedbirler tezgâhlarken, nice gazete, geçinenlerin, terör hevesi:ne alıkış tuttukları, ya da susmak suretiyle basın özgürlüğüne darbe vurulmasını destekledikleri çok görülmüştür.

Ne yazık ki, geçirilecek çok acı tecrübelere rağmen, Türk basın bugün de bütünüyle aynı vurdumdu. nazik ierisinde, AP iktidarının basına karşı yaptığı terör hareketlerini görmezlikten gelmekte, meslek

teşekkülerini ise, küçük maddi çıkarlar peşinde kozmaktan basın hürriyeti üzerinde oynanan kırı oyunlara karşı çıkmamaktadır.

Mesela, önceki hafta Ankara adliyesine bir gazeteci, azılı kaatiller gibi kelepçelenmiş olarak getirilmiş, ama mini etekli skandal yıldızlarının adlıyedeki açık saçık resimlerine birinci sayfalarında ekimden yer veren gazetelerimizde bu konuda ne bir ses ne de bir nefes çıkmıştır.

Oysa, daha on gün önce AP iktidarının Adalet Bakanı Hasan Dincer Meclis kürsüsünde «Gazetecilere kelepçe takılmacaktır» diye bağırdı. Yarın, başka gazetecilerin de, yazıkları herhangi bir yazdan dolayı tutuklu olarak yargılanmayıcağı kim garanti edecektir. Bir kere yol açılmaya görsün... Baska ga-

hakkında sahî hakaret davası açılan ve bu yüzden tutuklanan gazeteci Necdet Onur'a kelepçe vurulmuştur. Adliye kelepçeli olarak getirilen Onur'un, duruşma başlayıcaya kadar da kelepçeleri sükülmemiştir.

Suçlu olup olmadığı ancak kesin Yargıtay kararıyla anlaşılabilecek olan bir gazete einin, sırf bir bakanın işi hakkında yayın yaptığı içi tutuklu olarak yargılanması, 1960 yıldan beri basın tanınan kısmi özgürlüğün, hem de bir gazeteci bakan tarafından tehdilkeye düşürüldüğünü göstermektedir. Yarın, başka gazetecilerin de, yazıkları herhangi bir yazdan dolayı tutuklu olarak yargılanmayıcağı kim garanti edecektir. Bir kere yol açılmaya görsün... Baska ga-

zeteçeller de tutuklanacak ve hattâ kelepçeli olarak mahkemelere sevk edilecektir.

Onur'un duruşmasında Kürşad'ın eşinin avukatlığını AP'nin meşhur engizisyoncusu dokunulmazlık komisyonu başkanı Kemal Bağcicioğlu ile Basın İş Sendikası avukatı Teoman Evren, Kemal Kestelli ve Uğur Alaçakapitan yapmışlardır. Bir neslek kuruluşunun avukatının mesleğin bir enstitusunun mahkûmiyetini sevmek için durumaya çekmiş da Basın İş Sendikası için my hakkak ol Leyh'e bir puanı.

Bağcicioğlu, duruşmada, kendisi

sin mecliste sanarak, tipk: Cemîn Altan'ı soruya çektiği gibi, Necdet Onur'u da soru yağmuruna tutmuştur.

Savunuculuğu Avukat Safet Olgac tarafından yapılan Necdet Onur'un tahliye talebi bu duruşmada reddedilmış ve genç gazeteci tekrar bileylerine kelepçe takılarak ceza evine gönderilmiştir.

Olay günlük gazetelerde yansımamadığı gibi, Bayram'da mestek kuruluşları tarafından yayınlanan Bayram Gazetelerinde de gerektiği gibi ele alınmıştır. Hattâ, İstanbul Bayram Gazetesi olaydan tek kelime ile dahi bahsetmemiştir. Bayramlarda vatandaş 50 kuruluş satılan ve reklâm broşürü olmaktan başka bir değer taşıyan Bayram Gazetesi'nin bu tutumu, en azından, mesleğe hanettir.

Gazetecilerin ve basın kuruluşlarının bu basretsizliği ve gafletidir ki, iktidara basın konusunda yeni tedbirler almış cesaretini vermiştir. Nitelik, hafta sonunda Cumhuriyet Gazetesi'nin açıkladığını göre, Adalet Bakanı T.S. Dincer, gazetelerin satışa çıkarılmamasını sağlayacak bir tasarı hazırlamıştır. Önümüzdeki günlerde meclise sevk edilecek olan bu tasarı kanunlaşlığı takdirde ceza tehditleriyle yıldıramayan muhalif gazeteler, maalesef basına sokularak susturulmak istenecektir. Bir "zetenin" ve ya derginin bir kaç defa bu şekilde toplatılması o ayın organının ekonomik, bakımından meflîc hale gelmesine, belki de yayımı nadîr naksızlık yüzünden tatil etmesi sebep olacaktır.

Türk basını onümüzdeki günlerde büyük tehlikele beklemektedir ve neacidir ki bu tehlikele burnunun dibine kadar yaklaştığı halde, gazetelerin büyük çoğunluğu, eşi görülmemiş ve gaflet içinde susmaktadır...

Noel babadan başlıyarak...

20 Aralık, 1928 tarihli Cumhuriyet'ten... Başlık: Din Değişimini Düşünülemez... İmza: Yunus Nadî:

Şair Ahmet Haşim Bey, «Noel» gün veya gecesinin Garpa çocukluk alemi için hâz olduğu ehemmiyetten mübaşârah bir ilham olarak, «Madem ki sene itibarıyle Garba uydu, Yılbaşının çocuk dünyasına hazırlayıp hediye ettiği heyecanı da adapte edemez miyiz?» diye bir fikre neşretmiş. Ahmet Haşim beyin bu fikrasını İstanbul'dan Times'e gönderilen bir mektuptan öğrendik. Times gazetesi Ahmet Haşim beyin makalesinden Türklerin din meselesi içinde bir inkılâp yapacaklarına intikal ediyor ve Gazi Mustafa Kemal'in gidisindeki salâbet ve isabete göre onun zamanında buna ihmâl vermenin pek müşkül olduğunu söylemeye beber acayıp tahminlere girişmekten ve garip rivayetlere kalkışmaktan da vazgeçemiyor.

Dünyayı yaratan bir Tanrıya tapmaka İstanbul dinin ne kusuru vardır ki, Türkler onun yerine başka bir dinin, hele Hristiyanlığın ikamesini düşünmüştürler. Böyle bir düşünce Türk inkılâbinin ciddiyet ve azametine dîl uzatmakten başka bir şey değildir. Alfabe inkılâbi sadece bir yazı inkılâbıdır. Bunun altında millî kültürün zevâline cevaz verecek Türk bulunamaz. Ahmet Haşim beyin şairane temennisinin olsa olsa yanlış ifade olmuştu sahî bir fikir haddini geçemeye. Böyle bir yanlışlığa istinat ederek koca bir milletin din hâsusunda hafif meşrebâne hâmekâfere edeceğine ihtiyâl vermek ise Times için de, uzun zaman İstanbul'da ikamet etmiş muhabiri için de pek yaman bir küçüklük. Şimdilik bu noktaya bir balmumu yapışmış ola-

Azımdan yel almam ama, na'apayım, gerçek: Rahmetli Yunus Nadî'nın yapışıldığı bu balmumu, daha yirmi yıl geçmeden, başkent Ankara'da donatılan Noel ağaçlarının sınağına dayanamayıp erdi, gitti... Truman'lar, Marshall'lar, Eisenhower'ler, Kennedy'ler, Johnson'lar, Noel Baba kılığına girip,

takma sakalları ve Buluc așbalarıyla gelip, sirtlarındaki Komünist Düşmanlığı torbasından yurdumuzun üzerine kültürlerini, dillerini, duduklerini, papalarını, üslerini, füzelerini, filolarını, barış gönüllülerini, kısrık ilaçlarını, hayinarnı, casuslarını bayram şekerî gibi serpîştirdiler. Biz, bu yurdun aydınları, aydınlığa fazla döküntügümüze belki, bu Noel donanmasının parıltısına kapılıp, ardından karanlıkta yurdun döşene, düşüne sapişan banerleri göremedik... Görsek de, yürümedik üstüne, yan eziyik, o düzmecé Noel Baba'nın bîleginden kavrayıp, ümagine sarılıp çarpmadık yere.

Beni alm meşelâ: 1956'da Seçilmiş Hikâyeler Dergisi'nde bir şiirim çıktı. Adı: Andersen'in Masalları Şiir söyle.

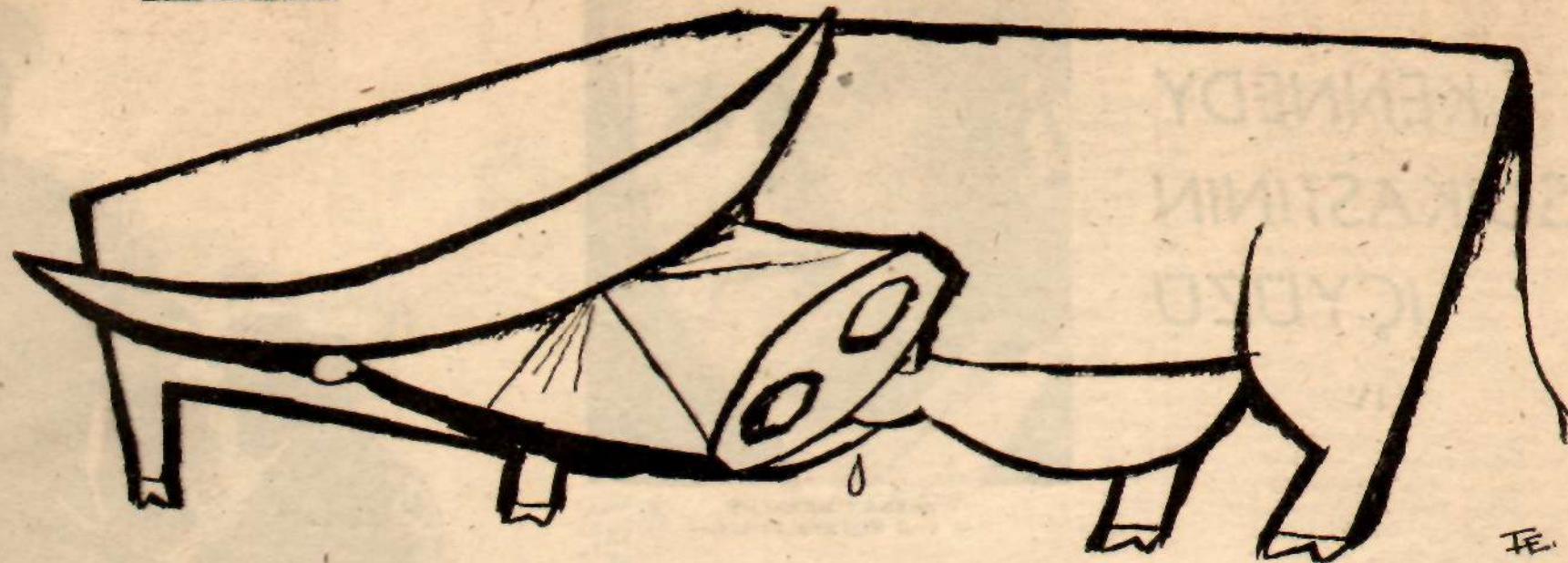
Masal dedigim böyle havada olur - Kişi kiyamet, diz boyu kar - Üstelik yılbaşı... Bir taksi çekmisi karına - İşik misik hak getire - İşin iş, dedim, masalı başı... O saat çaktım ilk kibrîti - Elimde tanrisal bir ışık belirdi - Uzatmıyalmı trağı - Ne nur yüzlü baba, ne Noel ağacı - Suratından düşen bin parça - İçerde bir Amerikan onbaşı - Andersen'in Kibrîti Kızı lucagında - Belli, derdi yok soğuktan yana.. Açılmış kişi başı.. İkinci kibrîti mi, Allah etmesin - Çocuk muyuru, Andersen miyim ben - Acele kırdım ordan kırkı.. Yeni yılın kutlu olsun ibrikî başı...

Vülide bakın, siz! Kirisi kırıyorum ordan, değil mi! Elim varmamış ikinci kibrîti yakmayıat.. Ne ödekmışım o zaman ben, hel! Değil kutudan ikinci kibrîti çırçır yakmak, ver yarsın edeceksem onlarla.. Kurban olayam sevne, sevişene.. ama ne anlar coluk çocuk kirisi sevmekten; sevişmekten ne anlar Amerikan onbaşı.. İşin asıl sıradı yan; o Amerikan onbaşı sözü dergide kurşun onbaşı diye çıktı.. Dergi sahibi «Amerikan» deme, kurşun, de! dedi Ben de, utanmadan, Olur, dedimdi ona..

Ama, gayrı, aklım erdi, yurdaşık namusum gösterdi.. Amerikan onbaşı'na Amerikan!, Kurşun'a da Kurşun! diyorum artık..

Diyeceğim: madem onlar Noel Baba'dan başlıdı, biz de onlarm Noell Baba'sından başlayacağız..

Can YÜCEL

•Devlet Anal•

Havana - Moskova çatışması

Tito - Stalin ve Kruşçef - Mao çatışmalarından sonra geçen hafta Küba Başbakanı Fidel Castro'nun Moskova'ya yönelik şiddetli hücumlarla Latin Amerika ortamında yeni bir ideolojik çatışma baş göstermiştir.

Küba Başbakanı Castro, ilerici Amerikan dergisi «War and Peace Report»'un yazarı ve ayırmada New York Times'in muhabiri olan Herbert Matthews'e verdiği özel demeçte, Sovyetler Birliği başta olmak üzere diğer bazı sosyalist ülkeler ile Küba arasında fikir ayrılığı olduğunu açıklayarak özetle söyle demiştir:

... Sovyetler Birliği gibi bazı komünist ülkeler, gün geçlikçe daha fazla maddi kazanç esasına dayanıyorlar. Dolayısıyla, kapitalistlere benzemeğe başlıyorlar...

Sovyetler Birliği, Macaristan, Bulgaristan gibi ülkelerin gerici Latin Amerika idarecileriyle ticaret anlaşmaları imzalamaları sosyalistler arası dayanışma prensibine aykırıdır. Bu komünist ülkeler, bizi imhaya çalışan hükümetlere yardımın bulunmamalarıdır...

Birleşik Amerika ile barış içinde bir arada yaşama politikası, yanlış esaslara dayatılmış bir düşüncedir...

Castro'nun bu demeci, sürpriz sayılacak yani bir çıkış değildir; çatışmanın temelleri geçen Ağustos ayında Havana'daki O.L.A.S. (Latin Amerika Halkları İşbirliği Konferansı) toplantılarında atılmıştır. Nitekim, bu toplantıda söyle bir karar alınmış bulunuyordu:

... Sovyetler Birliği'nin Latin Amerika'da yürüttüğü iktisadi ve mali işbirliği politikası takip olunur... Böylece, Havana Konferansı, Sovyetler Birliği'nin Şili, Brezilya, Kolombiya gibi gerici rejimlere sahip ülkelerle imzaladığı en son anlaşmaları sosyalist dayanışmaya aykırı bulduğunu belirtmiş oluyordu. Ancak, Moskova politikasının böylesine açıkça tenkit edilmesi, Havana Konferansı'nda iktilik yaratmış, bir kismen delegeler Moskova'dan yana çıkmışlardı. Hattâ, bu yüzden, toplantıların yanında kalması tehlikesi dahi belirmiştir. Neficede yukarıdaki karar sureti çoğunlukla benimsenmiş, fakat gizli tutulmuştur.

İste, Havana Konferansı'nda beliren eğilim, Castro'nun demeciyle açığa vurulmuş olmaktadır.

Batılı yorumcular, Castro'nun Sovyetler aleyhine sraladığı iddialara, ekonomik bazı gelişmeleri eklemekten de geri kalmamaktadırlar. Bu iddialara göre, Küba'nın sanayii, hafta şehirlerin elektriği tamamen petrol ithalatına dayanmaktadır. Amerika ile bozukturken sonra Küba bu petrolü Sovyetler Birliği'nden sağlanmağa başlamış, ancak yeteri kadar petrol ithal edilemediği için Küba'da petrol sıkıntısı baş göstermiştir. Bundan, Sovyet-Küba ticari ilişkilerinde, dolayısıyla genel ilişkilerde bir gevşeme olduğu anlaşılmaktadır.

Gerek Castro'nun, gerekse batılı gözlemcilerin iddialarına karşılık, resmi Sovyet görüşü, Pravda Gazetesi'nde su sekilde açıklanmıştır: ... Sovyetler'in Latin Amerika ülkeleri ile ticari alışverişlere girişmesini, bu ülkeleri herhangi bir şekilde destekleme anlamına almak büyük hatadır. Latin Amerika'nın bir sürü gerici oligarsık rejimine herhangi bir yardım gayesi, bu alışverişlerde söz konusu değildir.

Sovyetler, Latin Amerika ülkeleriyle ticaretlerinde sömürme amacıyla gitmemektedir. Bu ülkeler, siyasi karakterde şartlar koymaya da kalkışmamaktadır.

Havana - Moskova çatışmasının ortaya çıktığı bir sırada, Çin de tartışmaya karışmış ve Yeni Çin Ajansı'nın yayınladığı bir bildiride Latin Amerika sosyalistlerine su tavsiyelerde bulunmuştur:

... Latin Amerika iktilâcileri su noktayı artık ilice anlaşılmıştır. Kendileri için iktidarı almanın yegane doğru yolu, silah gücüyle izleyecekleri yoldur. Tipki Çin halkının yaptığı gibi...

Kullanılacak taktik şudur:

1. Proletlerin siyasi partisinin yönetiminde, köylü kütüpler seferber olmalıdır. Büyüük şehirler dışında çete savaşına girişilmelidir.
2. Toprak reformu gerçekleştirilmelidir.
3. Köylerde merkezler kurulmalıdır.
4. Bu merkezlerden hareket edilerek şehirler kuşatılmalıdır.
5. Şehirler işgal olumluştur.

Yoksa, revizyonist Sovyetler'in ortaya sürdük-

leri gibi, barışçı geçici devreler idrak ederek kapitalizminden sosyalizme geçmek; yahut iktidara parlamentler yollardan ilerlemek, yahut, mümkün olan en geniş anti-emperyalist cepheleri kurmak; yahut, kanuni yolları denemek, saçmalıkta öteye gidemeyecek palavraları...

Görüllüyor ki, yüzeydeki görüntüleriyle Latin Amerika ortamı, sosyalistlerin karşısına iki farklı yol eikartmaktadır:

1. Gerici «sist yönetimi» iktidardan inçrip yerine sosyalist rejimleri geçirmek için iktilâlere teşebbüs etmek,

2. Parlamentler kabalarla, kanuni hamlelerle sosyalistlerin iktidarı ele geçirmelerine çalışmak.

Ancak, söz konusu iki iktimal karşımda şu nokta da hatırlanızıza uzak tutulmamalıdır: Latin Amerika siyasi ortamına biçim veren, sadece sosyalistlerin ilerici hamleleri değildir. Aynı ortamı biçimlendiren bir diğer unsur da, gericilerin menfi baskalarıdır. Yani, sosyalistler parlamentler yoldan iktidara gelmek için mücadele ederken faşistler buna karşı çıkıp parlamentler değişikliklere imkân vermezlerse, o zaman ortam zorunlu olarak iktilâci şartlara stırülkenir. Nitekim, Küba Başbakanı Fidel Castro, Fransız Le Monde Gazetesi'ne 23 Ağustos 1967'de verdiği demeçte Küba ile Sovyetler Birliği arasındaki farkları söyle hadiemiştir:

«Sovyetler Birliği hata işlemeye lüksüne katlanabılır. Çünkü o büyük devlettir. Oysaki Latin Amerika ülkelerindeki sosyalist partiler, aynı bilyiliklik çapma sahibi değildirler. Bu açıdan da, hata yapmanın lüksüne katlanamazlar...»

Olimünden önce Castro'ya yollandığı mektubunda da Ernesto «Che» Guevara, Latin Amerika ülkelerine has söylebilecek ortamı söyle biçimlendiriyordu:

... Latin Amerika'da iktilâci şartları yaratınlar Washington yöneticileridir ve onların kuklalığını yapan faşist Latin Amerika kompradorlarıdır...

Emperyalistlerin ve onlarla işbirliği halindeki kompradorların demokratik ortamı yoketikleri ve sosyalistlerin parlamentler yoldan iktidara gelme imkânını ortadan kaldırıldıkları ülkelerde tek alternatif kalmaktadır: İktilâl...

KENNEDY SUIKASTININ İÇYÜZÜ

IV

BASŞAN KENNEDY
— Yeni Nazilerin Kurbanı —

Kennedy'yi 7 kişilik bir çete oldurmuştur

Mekin GÖNENC

● Penn Jones ve Norman Mailer dahil, bir çok yazarlar, Jack Ruby'nin vücutuna zehirli ligné ile canlı kanser mikrobu vermek suretiyle öldürdüğü iddiasını etmektedirler. Bu hususta siz ne düşünüyorsunuz?

— Elimizde buna dair sağlam bir delil bulunmadığından, ne «doğru», ne de «yanlış» söylebilirim. Ne var ki, yaptığınız araştırmalar esnasında David Ferrie'nin evinde kanser üzerine eiddi araştırmalar yapmış olduğunu öğrendik. David Ferrie, kanser tec rübeleri yapmak üzere evinde beyaz fare beslemek suretiyle araştırmalar yapmaktadır iddi. Hatta bir defasında evinde 2 bin kadar beyaz fare bulundurmus ve durumdan rahatsız olan apartman komşuları da kendisini polis şikayet etmek zorunda kaldırdı. Ferrie, çalışmalarını üzerine raporlar hazırlıyor ve bunları New Orleans'ın bir çok tanınmış kanser uzmanları ile tartışıyordu. Gerçi bütün bunlar bir tesadüf olabilir, fakat bu suikast ile ilgili o kadar garip «tesadüfler» meydana geldi ki, kişi ister istemez bunları normal olarsa karşılamıyor.

● David Ferrie'nin kişiliği ve suikasteki rolü hakkında daha fazla bilgi verebilir misiniz?

— New Orleans'ın en tanınmış epasif homoseksüellerinden birisi olan David Ferrie, siyasi fikir ve görüşleri oynamadan asırı «sağ» kanatta bulunmakta idi. Koyu bir Castro düşmanı iddi. Castro 1959 yılında Sierra Maestra'da Batista kuvvetlerine karşı savaşırken, Ferrie, Castro'nun gerilla birliklerine gizli yıllardan silah temin etmekte idi. Ne zaman ki Castro İktidarı ele geçirip Küba'da komünizmin esaslarını uygulamaya başlayınca, Ferrie adeta kendisini aldatılmış olarak hissetti ve o andan itibaren de Castro'ya karşı derin bir nefret duymaya başladı. Bundan böyle de, kendisini Castro ve rejiminin yok edilmesine adadı. Küba'dan gelen sürgünlerle temas geçti ve onların eğitimlerinde önemli roller oynadı. Kendisi aynı zamanda bir pilot olurğu için çok kere özel eğitimden geçmiş Küba'nın sürgünleri pekala Küba üzerine götürüyor ve CIA həsabına çalışan bu ajanlar da paraşütle Küba topraklarına iniyor. Kendisinin her uçuş görevi başına, Batista ordusunda subaylık yapmış olan Eladio Del Valle'den 1500 Dolar'a kadar ücret aldığı tespit edilmiştir.

Ben, Del Valle ile David Ferrie arasındaki ilişkiye ısrar etmek imkâni bulamadım. Zira Del Valle'yi soruya çekmek üzere ararken kendisinin «Ferrie'nin ödüllü gün, yan 22

Subat 1967 günü Miami sahnesinde kalbine tabanca ile ateş edildi, ayrıca kafatası da paşa darbesiyile vurularak öldürülüğünü haber aldim Eladio Del Valle'nin döyan hâlâ Miami Polis Müdürlüğü'nde, faili bulunamamış cinayetlere ait rafte bekleyip durmaktadır.

«Domuzlar Körfezi Çıkartması»ndan sonra Ferrie, Kennedy'den de nefret etmeye başlamıştı. Kennedy'nin Amerikan Hava Kuvvetleri'ni Castro düşmanı Küba'ların yardımına göndermemes. Ferrie ile benzerleri üzerinde derin bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Ne zaman xi Kennedy yönetimi, Sovyet Rusya ve diğer komünist ülkelerle barışçı bir politika yürüttüce, bizzat Kennedy'nin kendisi Küba'nın sürgünlerin desteklenmemesi için CIA yetkililerine emir vermişti. İşte o zaman David Ferrie, Castro'dan ne kadar nefret ediyorsa, Kennedy'den de o derece nefret duymaya başlamıştı. Sonrası da malum...

● Clay Shaw'un suikasteki rolü nü açıklar misiniz?

— Clay Shaw, bu davada sanık olarak duruşmaya çıkacak tek kişi durumundadır. Bu bakımdan, kendisinin suikasteki rolünün açıklanmasını, birçok dellilerin ortadan kaldırmasına

New Orleans Savcısı Garrison -Sonuna kadar uğraşıp kaatillerin maskelerini yüzlerinden sıyracağım, diyor...

sebep olabileceği için kendisinin suikast ile ilişkisini şimdilik açıklayamayacağım. Duruşma esnasında dünya kamuoyu her şeyi etrafı sekilde öğrenecektir.

Oswald'in durumu

● Siz bir ara, Başkan Kennedy'ye suikast esnasında birden fazla kişinin ateş ettiğini ve üstelik Oswald'ın ateş edenler arasında bulunmadığını söylediğiniz. Hangi

WHITE

JOHNSON
—Canileri koruyor mu? —

bile üç el ateş edilmiş ve bunlardan ikisi isabet kaydetmişti. Üç el ateşleme arasındaki zaman farkı 4.8 ile 5.6 saniye arasında değişmekte idi. Yine Warren raporuna göre, her üç ateşleme de aynı silahla yapılmıştı.

Şimdi gelin, hep birlikte kitap deposunda bulunan ve Oswald'a ait olan teleskoplu tüfegi mekanik açısından inceleyelim. Silikastte kullanıldığı iddia edilen «Mannlicher - Cacano» markalı tüfek, bugün işte piyasada mevcut en kötü kaliteli silahlardan biridir. Üstelik, silah üzerinde yapılan incelemede, çok önceden teleskopun yerinden oynamış olduğu ve bunun da nişanlanmaya çok büyük etkisi olduğu görülmüştü. Hatta komisyonun emri ile tüfekle atışlar yapıp mekanik durumu hakkında rapor hazırlayan FBI silah uzmanları, denemelerinden önce teleskopu tamir etmemek zorunda kalmışlardı. Bütün bunlardan başka, silikastte kullanıldıdan yirmi yıllık bir stoktan alınmıştır ki, böyle bir tüfek ve bu kadar eski

siler depoya girdiklerinde Oswald'ı bizzat binanın ikinci katındaki kafeteryada Coca - Cola makinesinin yanında ayakta dikilirken görüyordular. Kendileri aynı ifadeyi Warren Komisyonu'na da vermişlerdi. Şimdi de olayları bir sinema seridi halinde gözlerinizin önünden geçiririn. Oswald, binanın altıncı katından cumhurbaşkanına üç el ateş ediyor, tüfekteki parmak izlerini temizliyor tüfeği syn' katta kitap kasalarının üstuna saklıyor ve altıncı kattar ikinci kata üzülip Coca - Cola makinesinin yanında kalkıyor. Bizzat yerinde yapılan denemeler bunun imkânsız olduğunu açıkça göstermiş bulunuyordu.

Oswald'ın 22 Kasım günü cumhurbaşkanına ateş etmediğine dair de elimizde sağlam deliller var. Söyle ki:

Oswald yakalandıktan sonra polis müdürlüğünde «nitrat» denemesine tabi tutulmuştu. Yapılan test sonucunda kendisinin 24 saat zarfında tüfekle atış yapmadığı kesin olarak ortaya çıkmıştı.

Bizler, ayrıca kitap deposunda Oswald'ın «Manälicher - Careano» markah tüfeğinden başka bir tüfeğin de bulunduğu dağını deliller ele getirmis bulunmaktayız. Söyle ki:

Suikasten hemen sonra, takriben saat 13.00 sıralarında çekilen bir sinema filminde kitabı deposunu terkeden polis memurları görülmüyor. Bu memurlardan biri elinde cinayetin işlendiği tüfek tasımaktadır. Binanın önünde toplanmış bulunan halk ve basın fotoğrafçıları, bu polis memurunda tüfek kendilerine göstermesini istiyorlar. O da tüfek elleri ile başına tırizerine kaldırıp kendilerine gösteriyor ve bu arada basın fotoğrafçıları tüfegin resmini çekiyorlar. Bir hem sinema filmini hem de o anda çekilen fotoğrafları inceledik. Ne var ki fotoğraflar ve filmdeki tüfegin üzerinde teleskop bulunmamaktadır. Halbuki Oswald'in tüfek teleskop taşımakta idi. Öyleyse polis memurunun gösterdiği tüfek, Oswald'ınki değildi. Üstelik bu tüfek, Oswald'a ait «Mannlicher - Carcano» un kitabı deposunda bulunmasından tam virmi dakika önce bulunup halka ve basın mensuplarına gösteriliyordu. Warren Komisyonu, bunların hiçbirini dikkate almamıştı.

Bütün yukarıdaki açıklamalarıma göre, bu konuyu şu şekilde özetleyebiliriz:

Oswald, suikasti tertip'eyen şebe
kenin bir üyesi idi Başkan Kennedy'ye Oswald'ın çalınakta olduğu kitabı deposundan olduğu gibi ayrıca bindiği otomobilin ön tarafına düşen çayırın bir tümsegîn arkasından ve bir de Dal - Tax isimli şirkete ait binadan ateş etilmişti Bu stüardan hiçbiri Oswald tarafından yarımadiği gibi, mervilerin hiçbir de kendisinin «Mannlicher - Careano» sundan ateşlenmemiştir

Üç noktadan ates

- Başkan Kennedy'ye ates edenler ve buntarın mevzilendikleri yerler hakkında daha fazla izhat verebilir misiniz?

— Bizler bugüne kadar oplayabildiğimiz deşillerden ve bunlar üzerinde yaptığıınız değerlendirmelerden, Cumhurbaşkanı Kennedy'nin sağrı sağrı ve Castro aleyhtarı maceraprestlerden kurulmuş yedi kişilik bir guerrilla grubu tarafından öldürülündüğü sonucuna varmış bulunmaktayız. Yıkırda da açıklamış olduğum gibi, Kennedy'ye yalnızca tek bir noktada değil, sic ayrı noktadan ateş edilmişti.

Bunlardan birisi, Oswald'ın taşımakta olduğu ve cumhurbaşkanının arkasında kalan kitap deposu idi. İkinci, başkanın bindiği otomobilin sağ-ön tarafına isabet eden üzeri çayırda örtülü küçük bir tümspekti. Şayet Warren raporunu dikkatli bir şekilde inceleyeceğ olursanız, bizzat raporda «Dealey Plaza» civarında bulunan tanıklardan en az üçte ikisinin : tümsünün gerisinden gelen tüfek sesleri işittiğini ve aynı anda tam o noktada duman gördük'eri huluslarında ifade verdiklerini okuyacaksınız. Bu iddiamızı sağlanan ayan diğer bir deli de suikast «nasında çekilmiş olup «Life Dergisi»nde yayınlanmış bulunan fotoğrafın bizzat kendisidir. Fotoğrafia, Başkan'ın yediği kurşun testiriyle geriye doğru yürümekta olduğunu göreceksiniz. Şayet kurşun geride girmış olsaydı, başkanın ön tarafı doğru vükkimesi olmasının gerekliliği Bulun aksi. Newton kanununu inkâr etmek olur. Üsteik Kennedy hastaneye kaldırıldığından, kendisinin aldığı yaraları inceleyen bir çok doktor, boynundaki varannı, kurşunun «giriş» varası olduğunu belirtmişlerdi. Bu da Kennedy'ye 35 cezaheden ateş edildiğini doğrulamaktadır. Ne var ki daha sonra bu doktorlardan bazıları, bu ifadelerini değiştirmek gereğini duymustardır.

Yaptığımız incelemelerde ve uygulamalarda, bu tümseç'in arkasında enazından dört kişi'nin bulunduğu sonucuna vardık. Buna'dan ikisi, oradaki külük bir kaya parçasının diğer ikisi de onların sol derisindeki tanta manianın arkasında mevzilenmiş'tir. Bu dört kişiden 'kisinin görevi, ellerindeki silah'ları başkana ateş etmek diye; 'kisinin le 'tüfeğin fırlattığı mermi kovanlarını dılgıtlıklar yerde toplamaktı. Bu şekilde delliler ortadan kaldırılmış olsuyordu. Yine yaptığımız değerlendirmelere göre, bu tüfek ve mermilerin tahta manianın tam gerisinde ka'an bir noktaya parketmiş olan otomobilin arka deposuna tonuuduğu ve saikastten bir süre sonra da otomobilin o noktadan uzaklaştiği sonucuna vardık. Sayet saikastten hemen sonra cıvıltı tümseç'in civarında bulunan bütün otomobiller aranmış olsaydı, bu silahlar mutlak surette ele geçirilecek ve başkana ateş edenle'in gerçek kimlikleri kolayca ortaya çıkaracaktı.

Kennedy'ye ateg edilen üçüncü nok'a ise, yine kendisinin arka tara- fında kalan Dal-Tex isimli şirkete ait biri idi.

CIA'nın tutumu

- CIA teşkilatının bu davə dəyişiyə ilə niçin size karşı cephe almak zorunluluğunu duyduğunu sizler misiniz?

— Oldukça basit.. CIA, bizlerin çekardığı sonuçlardan memnun kalmamıştı. Çünkü bizler Kennedy'yi ödürenlerin ayrıntısız eski CIA ajanları olduklarını ve CIA'nın Warren Komisyonu'na sahte deill ve belge verdikini birbir ispatladık Tabii ki, bu, CIA'nın İşine gelmiyordu. Bizler kamu tazarında küçük hisserebilmişk yada ortaya attığımız iddiaların hiçbir esasa dayanmadığı fikrini yaratabilmek için CIA biza basın organları ile televizyon prodüktörlerine yüzbinlerce dolay dağıtmıştı. Fakat ben hayatı oldukça v* bu menfur sultastın gerçek katilleri kesin olarak ortaya çıkmadıkça, savası bırakmayaçak, sonuna kadar uğrasıp katillerin maskelarını yüzlerinde siyiracığım..

SON

Işte kıyalan

- 1 — Feyzullah Ertuğrul (TÖS Genel Başkanı)
- 2 — Fevzi Çimen (TÖS Niğde Şb. Başkanı)
- 3 — Mehmet Oztekinigit (TÖS Kayseri Şb. Bşk.)
- 4 — Nafiz Şentürk (TÖS Bahkesir Şb. Bşk.)
- 5 — A. Kaya Turan (TÖS Enez Şb. Bşk.)
- 6 — M. Kâmil Karadeniz (Çorum TÖS Şb. Bşk.)
- 7 — Hatip Akyavaş (TÖS İzmir Şb. Bşk.)
- 8 — Hayrettin Karademir (Sendikal eylemde bulunmuştur)
- 9 — Kâzım Sayman (Torbali'da TÖS şubesini kurmaya teşebbüs etmiştir)
- 10 — Bahri Özdemir (Sendikal eylemde bulunmuştur)
- 11 — Sezai Şirin (Sendikalı)
- 12 — Sabri Deniz (Sendikalı)
- 13 — Remzi Akcan (Sendikalı)
- 14 — Dursun Süren (Sendikalı)
- 15 — Ahmet Başaran (Sendikalı)
- 16 — Suat Çağa (TÖS Bursa Şb. Bşk.)
- 17 — Lütfi Özer (Sendikalı)

- 18 — Muzaffer Aktuğ (Sendikalı)
- 19 — Abidin Ötügen (Sendikalı)
- 20 — Abdullah Ertürk (Sendikalı)
- 21 — Orhan Şemi (Sendikalı)
- 22 — Ruhî Kaynak (Sendikalı)
- 23 — Basri Soyalp (Sendikalı)
- 24 — Şevket Soyalp (Sendikalı)
- 25 — Süleyman Beyhan (TÖS Kocaeli Şb. Bşk.)
- 26 — Cahit Batmaz (TÖS Genel Yönetim Kurulu üyesidir)
- 27 — Erdal Özmen (Sendikalı)
- 28 — Celal Alakuş (Sendikalı)
- 29 — Hasan Kalafatoğlu (Sendikalı)
- 30 — Halli Karaman (Sendikalı)
- 31 — Mustafa Ertas (TÖS Kütabya Şb. Bşk.)
- 32 — Kemal Yüce (Sendikalı)
- 33 — Nermîn Tunca (Sendikalı)
- 34 — Hamza Kaya (Sendikalı)
- 35 — O. Edip Balkır (Sendikalı)
- 36 — Suphi Kırdan (Sendikalı)

- 37 — A. Nuri Macit (Öğretmen Kiyim adlı kitabı yazarı)
- 38 — Salih Orhan (Sendikalı)
- 39 — Necati Altınsoy (TÖS Şube yöneticisi)
- 40 — Behzat Ay (Tanınmış bir yazardır)
- 41 — Faik Acar (Sendikalı)
- 42 — Refik Bilge (Sendikalı)
- 43 — Eşref Aydin (Sendikalı)
- 44 — Hasan Yılmaz (Sendikalı)
- 45 — Mustafa Barış (Sendikalı)
- 46 — Tasvir Burkay (Sendikalı)
- 47 — Fedai Can (Sendikalı)
- 48 — Mehmet Çakır (TÖS Tavşanlı Şb. Bşk.)

Gerçekleri yalanlamağa kalkışırken Başbakanlığı da yalancı duruma düşüren

Eğitim Bakanı Ertem istifa etmelidir!

Öğretmen kiyiminin halk oyunda yaratığı şiddetli tepki karşısında panige kapılan Millî Eğitim Bakanı İham Ertem makamının ecdiyetine yakışmayacak bir tutumla halkın aldatma yoluna sapmış, hattâ bu arada kendisine supru hizmetin başbakanını dahi yalancı durumuna düşürmek gibi bir gaflete sürüklendi.

30 devrimci kuruluşun düzenlediği «Öğretmen Kiyim protesto Haftası» dolayısıyla yayınlanan bir broşürde açıklanan acı gerçeklerin hasraltı etmek isteyen Ertem «Bu broşürde yayınlanan bütün rakkamlar yalandır. Bu broşür yalandır. Bütün yazdıklar yalnız dayanmaktadır» demisti.

Protesto Haftası'ni düzenleyenlerden «MGT Başkanı Alp Kur'an bunun fizerine bir basın toplantısı yaparak Millî Eğitim Bakanının bu yalanlama gayretini resmi ve bilimsel kaynaklardan aldığı rakkamları doğrulandırmış ve işin garip ve ilginç yanjudur ki, broşürde yer alan rakkamlar genellikle Başbakanlık yayınlarından

almıştır. Böylece bakan, devrimci ve Türkiye'yi kuruluşları suçlayamam derken, Başbakanlığı yalancılıkla suçlamıştır demisti.

Broşürde yer alan rakkamların yalan olmadığını, tersine Bakanın resmi biri gizlemege kaçıracak yalan söyleyip halkın aldatmaya çalışığının kesin ve vesikaşa dayanın delliliği sunlardır:

1 — Broşürde okul sayısı 31.887 olarak zıpkıdenmiştir. Bu rakkam Bakanın iddi ettiğini gibi yalan değildir. Başbakanlık İstatistik Enstitüsü yazısından almıştır. Rakkamın doğruluğu için bakınız: Türkiye İstatistik Yılığı 1964-65 Başbakanlık İstatistik Enstitüsü, Yayın no: 516, Sayfa 104.

2 — Broşürde okuma-yazma bilmeyen vatandaş sayısı 13 milyon 284 bin 824 olarak belirlenmiştir.

Başbakanlık yayına göre göre okuma-yazma bilmeyenlerin sayısı bu rakkamdan 346 bin kişi fazlasıyla, 13 milyon 625 bindir.

(Bakınız: Türkiye İstatistik

Yılığı 1964-1965, Başbakanlık İstatistik Enstitüsü yayın no: 510 sayfa 78).

3 — Broşürde, hiç okulu olmayan köy sayısı 13 bin olarak gösterilmiştir.

Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatına göre ise, 1962 yılında «23 bin köyde okul yoktur»

(Bakınız: Kaikkim Plâm Hizmetler Alanında Halka neye getiriyor? Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Yayımları, S. 7).

4 — Broşürde 10,5 milyon insan mağara ya da benzeri evlerde yaşamaktadır denilmektedir. Bundan kastedilen şeyin insanca yaşamağa elverişli olmayan konutlar olduğu açıklanır.

Nitekim ikinci Beş Yıllık Kalkınma Plâmine göre «1965 de köylük yerlerdeki toplam konut sayısı 3 milyon 430 bindir. Bunun 16 bini çadır mağara gibi tonullardır. Mevcut konutların yüzde 17'si çürük tür. Tüm konutların yüzde 55,5'inin pek az penceseri camlidir. Diğerleri tahta ve ben-

zeri maddelerle kapilı olan pençereye sahip konutlardır.

200.000 konutun hiç pençesi yoktur. KZ konutlarının pek büyük kısmı en basit an-

DEMIREL
(O da tömrem altındadır)

lamdaki yıkanaçak yerden mahrumdur. 1963 itibarıyla köylerin sayısı ise 65 bin 277'dir. Köylerde ortalama aile büyüklüğü 6 kişidir. Oda başına düşen nüfus 2,7'dir. 1966 yılı sonunda 65 bin köy yerleskeyecektir.

öğretmenler

- 49 — Saffet Çalışır (TOS Antalya Şb. Sekreteri)
 50 — Ahmet Güney (TOS Antalya Şb. Saymanı)
 51 — Adnan Kadioğlu (TOS Antalya Şb. Yön. Kur. Üyesi)
 52 — Omer Serin (TOS Elmalı Şb. Bşk.)
 53 — Tevfik Şahin (Antalya Öğr. Dern. Bşk.)
 54 — Bekir Ünal (TOS Manavgat Şb. Yön. Kur. Üyesi)
 55 — Rahmi Vural (TOS Antalya Şb. Bşk.)
 56 — Hayrullah Erçetin (Sendikalı)
 57 — Hüseyin Girgin (TOS Sarayönü Şb. Bşk.)
 58 — Semsettin Küçükaslan (TOS Keçiborlu Şb. Sekreteri)

- 59 — Yusuf Ziya Özgür (Sendikalı)
 60 — Azmi Karadeniz (Sendikalı)
 61 — M. Abdulkadir Karadeniz (Sendikalı)
 62 — İlyas Kıraklı (Sendikalı)
 63 — Kemal Noyan (Sendikalı)
 64 — Hasan Sönmez (TOS Doğanşehir Şb. Bşk.)
 65 — Mehmet Şahin (Sendikalı)
 66 — Bekir Yıldırım (27 Mayıs'ı savunduğu için)
 67 — İsmail Yılmaz (TOS Uzunköprü Şb. Bşk.)
 68 — Ahmet Topbaş (Sendikalı)
 69 — İhsan Taşkıran (Sendikalı)
 70 — Şahbaz Nebioğlu (Sendikalı)
 71 — Selma Gülen (Sendikalı)
 72 — İsmail Yılmaz (TOS Nallıhan şubesini açmıştır)
 73 — Raif Atlas (Sendikalı)
 74 — Haşim Özetur (Sendikalı)
 75 — İshak Çetin (Sendikalı)
 76 — Zeki Korkmaz (Sendikalı)
 77 — Muhammed Mucuk (Sendikalı)
 78 — Necla Altınsoy (Sendikalı)

- 79 — Recep Doruk (Sendikalı)
 80 — Hüseyin Bozdogan (Sendikalı)
 81 — Hüseyin Ekinci (Sendikalı)
 82 — Ziya Eyiç (Sendikalı)
 83 — Sami Avcı (Sendikalı)
 84 — Mustafa Aslan (Sendikalı)
 85 — Mustafa Ekinci (Sendikalı)
 86 — İhsan Kılavuz (Sendikalı)
 87 — Sadiye Ertan (Sendikalı)
 88 — Mehmet Karaman (Sendikalı)
 89 — Mehmet Testeli (Sendikalı)
 90 — Kerim İsbilir (Sendikalı)
 91 — Cemal Esen (Sendikalı)
 92 — Ahmet Gürcü (Sendikalı)
 93 — İlhan Katmer (Sendikalı)
 94 — Mehmet Erdal (Sendikalı)
 95 — Necati Akın (Sendikalı)
 96 — Necati Erol (Sendikalı)
 97 — Yusuf Kurtut (Sendikalı)
 98 — Nazım Atabayoğlu (Sendikalı)
 99 — Hasan Cirit (Sendikalı)
 100 — Mümin Özkan (Sendikalı)

(Kalkınma Plâni II, Beş Yıl 1968-1972, Resmi Gazete, sayı 71-72.)

Bu rakkamlar ortada dururken Millî Eğitim Bakanının «brosürde yer alan rakkamlar bütünüyle yalandır» sözü Bakanın Türkiye'nin gerçeklerinden ve doğrularından ne kadar uzakta yaşadığını göstermektedir.

Kaloriferli elektrikli, asansörlü, akarsulu, buzdolaplı, yüks

ılıgılı ve halkın acısını yürekinde duymaktan ne kadar uzak olduğunu göstermiştir.

5 — Brosürde doğan her yüz çocuktan 40 tanesinin öldüğü söylenilmektedir.

(Kaynak: Doç. Dr. Osman N. Koçtürk, Beslenme ve Yeni Sömürgecilik, İstanbul, 1966, say-

fa 8.)

Buraya kadar brosürde yer

olan çocukların sayısı 6 milyon 447.827

(Bakanız: Türkiye İstatistik Yıllığı 1964-1965, Başbakanlık İstatistik Enstitüsü yayın no: 510 sayfa 90)

— 1965 yılında okula gidebilen çocuk sayısı ise (kız-erkek) 3.924.326'dır.

(Bakanız: Türkiye İstatistik Yıllığı 1964-1965, sayfa 194.)

— Şu halde okul çağında okula gidemeyen çocuk sayısı:

6.437.827 — 3.024.326 — 2.513.501'dir.

Başbakanlığın yayınında yer alan bu rakkam brosürde yer alan rakamlardan yüksektir.

Öte yandan yukarıdaki rakkamlar okul çağındaki çocukların % 35'inin okula kavuştuğu yolunda iddiaları yalan olduğunu ispatlayan resmi belgelerdir. Bakanın iddiasının aksine okul çağındaki çocukların % 35'i okuldan yoktur.

Alp Kuran, basın toplantısına söyleşti:

«Nihayet Millî Eğitim Bakanı Ertem'in öğretmen kıymıyla ilişkin sözlerine degnişek istedim. Bakan Ertem öğretmen kıymını yapılmadığını iddia etmektedir. Biz bu konuda şimdilik Bakan Ertem'in yüz öğretmeni nasıl kıydığını delillerini isim zikretmek suretiyle vereceğiz.

Yukarıdaki listede görüleceği gibi kıyalan öğretmenlerin % 90'ından fazlası TOS'e enşup olan veya devrime tanınan öğretmenlerdir. Kamumiza 100 öğretmeni at olarak sundugumuz belge, olayla mahiyetini ve önemini ortaya koymak için yeterlidir. Bir insanın katili olması için mutlaka on binlerce kişiyi öldürmesi gerekmez. Bir kişiyi öldürmen kisi de katildir. Haksız tasarruf sayılarda yapılan İndirim'lerle mazur gösterilemez.

Bakanın Türkiye'nin çeşitli illerinde ayguladığı kurumsuz

tasarruflara tüm Atatürk'ü ve devrime öğretmenleri sindirmek istediği aşıktır.

Bütün bu açıklar alardan sonra görülmüyor ve anlaşılıyor ki, bugün Türk öğretmenlerine uygulanan kanun ve ahlâk dışı tertipler ve baskilar, Türkiye yi iştikta, yoksun etmeye Türk halkını karşılıklı boğmak girişimlerinin ifadesidir. Türk Ulusunu sevenler elbette bunu izin vermiyecekler Türkiye'nin ısrarı kestirilmeyeceklerdir.

Millî Eğitim Bakanı İlhami Ertem'in yapısını dellilerle ortaya koymuş bulunuz. Bu yandaki bir kişi Millî

Eğitim Bakanlığı işgal tmesinin Türkiye'nin geleceği bakımından taşıdığı tehdit açıkta. Çünkü Millî Eğitim Bakanlığı Türk Ulusunun geleceği demek olan Türk genelliğinin yetişmesini tayib eden başta makamıdır.

Bakan Ertem, bugün içinde dolduğu durumdan sonra bilmiyoruz işgal ettiği makamda daha fazla oturabilecek ve öğrenciler ve öğrencileri anabalarına ekinmek istabiliyor olmalıdır?

Bu durumda Bakan Ertem'in herhalde stifa etmesi gerekiyor.

İLHAMİ
ERTEM
(Kim yalan söyleyiyor?)

alan rakkamın Bakanını iddia ettiği gibi yalan etmediği açık kesimi belgelere dayanan doğrulduğu olduğu ispatlanmıştır. Aşağıda da Bakanın yalanları delilleriyle ve vesikalı ispat edilmektedir.

Brosürde okula gidemeyen çocuk sayısı iki milyon 512 bin 511 olarak gösterilmiştir. Bakan Ertem ise verdiği de mekte bu rakkamın yazar olduğu «bugün yurdumuzdaki okul çağındaki çocukların sayısının 5 milyon olduğunu ve okuma-yazma çağındaki çocukların yüzde 25'inin okula kavuşduğunu» iddia etmiştir.

Oysa gerçekler şundan ibarettir:

— 222 sayılı ilk öğretim ve eğitim kanununun üçüncü maddesine göre okul çağlığı 7-14 yaşlardır.

— 1965 yılında okul çağında

apartman dairelerinde yaşayan Bakan Ertem, böylece kendisinden başka nasıl hiç kimseyi düşünmediğinin delilini vermiş brosürdeki rakkamı yalan olarak nitelendirmek halkın yasanrıstyle ve derteriyle ne kadar az

BASIN İLAN KURUMU

Cağaloğlu Türkocagi Cad. no 1. kat 3
Telefon 27 66 00 - 27 66 01 İstanbul

BASIN: 28285-2991

İyi pişeninan ve yürüttünen bir reklam ve tanıtma faaliyeti bir müessesesi için masraf kapısı olmamak için karsılığını kat kat getirin

Dünyayı sarsan bir yıl daha: 1967

«Dünya'nın en büyük askeri gücüne karşı savaş sürdürden Vietnam halkının saygılı anımmak mümkün değildir. Cesareti ve vakarla sürdürilen bu savaş bütün insan soyumun onuru, yüzakıdır.»

Hüseyin BAS

Pierre Mendes - France

Yeni yılın ilk günlerinin başı yorucu, coğunuca doldurdu ama kaçınılmaz bir biçimde umutlu atmosferinden kurtulup «ski yılın politik olaylarının mahasebesine» girenler, dünya barışını tehdit eden uluslararası büyük meselelerin yeni yıl gözümé yonelmek söyle durun, giderek daha da eiddi açımlara sürüklendiği tesbit etmekte güçlük çekmeyecektir.

1967 yılında Vietnam savaşının daha da şiddetlenerken sürüp gitmesi doğu-batı ilişkilerinde General de Gaulle'ün tek başına ve güçlü bir biçimde götürdüğü buz özünü dişinde, engelleyici bir unsur olarak ağırlığını duyurmuş. Alman meselesi bütün çabalara rağmen sürünçmede kalmış, Avrupa, nükleer silahsızlanma meseleleri çıkmazdan kurtulamamıştır. Üçüncü Dünya, özellikle Ortadoğu ve Akdeniz büyük çatışmalara sahne olmuş, siyah kılıcı birbirini kovalayan darbe ve 'çavaşlarla' arşılımış, üç kişiden birini Çin'in olduğu bir dünyada Çin alımı, sanki başka bir dünyadaki sakınları imiş gibi, yüz karası bir vurdumduymazlık bir kez daha uluslararası örgütün drapada bırakılmıştır.

Vietnam savaşı Anglo-Amerikan emperyalizminin mihenk taşı niteliğindedir. Tarihin bu en iğrenç sömürü savaşınu üzerinde diğer sömürü savaşları yer almaktadır.

Ne var ki, insanlığın bugünkü aşamasında, emperyalizm, sömürüyü dilediğince sürdürmekte, gün geçtikçe daha büyük ongul ve dirençle karşılaşmaktadır.

Ortadoğu'da İsrail saldırısı, görünüşteki başarısına rağmen, bağımsızlık hareketlerinin sembolü olan Nâşri'yi yıkmayı yetmemiş, tam tersine, emperyalizm yağı etrol kuyruğunuñeden kaçacağı korkusuyla gi-

rışıltı budalca hareketle bugün hiç arzu etmediği bir yere gelmiştir. Buna karşılık Nâşri etki, karşı güçlerin büyük imkânlarını rağmen bugün Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'daki muazzam çatılarla eskinisinden daha tehlilik bir hale gelmiştir. Anglo-Amerikan emperyalizminin, zararın nezdinden dönülse kârdır politikasını dönerken, İsrail silahlı kuvvetlerinin işgal ettiler topraklardan geri çekilmesini öngördüğü şu sıradı İsrail savaş ekiplarının son bir çırpmışla dünya barışını yeniden ve bu kez çok daha ciddi sonuçları olabilecek tehdiklere atmayı mümkün kılmaktır.

Ortadoğu'nun ve aynı zamanda bütün dünyanın güvenliği yakından ilgilendiren Arap-İsrail çatışması karşısında Türkiye'nin po.itiği, görünüşte barış yolunda, dolayısıyla olsun ludur.

Ancak bu politika, dinamik olamamış, sözde kalmaktan öte gidememiştir. Gerçek Türk Hükümeti «Günümüzde hiçbir ülkenin kuvvet zoruya toprak ilhak edemeyeceği» ilkesine sahip çıkararak İsrail'i tipki Vietnam savaşı sırasında taklitian tavrı gibi, ölçü ve dolaya da olsa aklı yoluna davet etmiştir. Ancak bu poli-

tiyana müyyidesinin bulunmaması taklitian tavrı sadece «bir tavrı» olmaktan her göttürmemektedir. Buna karşılık sosyalist ülkelerin, üçüncü dünyadan ve Fransa'nın bu konudaki politikaları sözde öte bir dinamike de sahiptir. Türkiye bölgede barış sağlamayı amaçlayan hareketlere, tipki General de Gaulle gibi, tipki sosyalist ve üçüncü dünya Bilekleri gibi dinamik bir biçimde bilfili katılmalı saldırının yeni saldırılara girişmesine bütün güvüyle engel olmalıdır.

Ortadoğu krizinin sürüp gittiği bir sırada Akdeniz'in ortasında içten içe kızan başka bir barut fışısı patlamak için yıl sonunu beklememiştir. Kıbrıs kazanınan birdenbirle havuzmasının ardındaki gerçek nedir?

AMERİKALI CANİLER VIETNAM'DA

(Dünya barışını tehdit eden en büyük tehlile)

ANKARA'DA MÜCAHİTLER COPLANIYOR
— Dumanlıya politikasının kefaleti —

Ora Doğu'daki
İsrail - Arap
Savaşı
Akdeniz'deki
kuvvetler
dengesini
büyük ölçüde
değiştirdi...

üsler elde etmeye, eskilerinin ise ne bahasına olursa olsun korunması gerekliliğine itmiş tir.

Birleşik Amerika, öteki etki bölgelerinde olduğu gibi, Akdeniz bölgesinde de yine NATO aracılığıyla önce İngiliz işleri ne el atmış, daha sonra da çeşitli ekonomik ve politik baskı oyunlarıyla, Kuzey Afrika ülkeleri topraklarında yeni işler kurmaya girişmiştir. Birleşik Devletlerin Kıbrıs ile ilgilenmeye başlamasının temel nedeni bu olmuştur. Birleşik Devletlerin NATO aracılığıyla, Yunan demokrasinin ocağına incir diktigi Nisan darbesini Kıbrıs'a uzatmayı öngören planlarının suya düşmesi, Türk kamuoyunu derinlemesine etkilemiştir. İlk elde, Amerika'nın faşist cunta ile birlikte kendi çıkarları için çevirdiği dolap ayan beyan ortaya çıkmış, daha önemli Türk halkı ilk kez en haklı ve hayatı davasında bi-

le bütün gücüne rağmen elinin kolunun bağlanmış olduğunu unutamamasına görür. Krizin bağımlı, bir politikanın sonucu traji-komik olaylar dizisi halinde sürüp gitmesi sırasında bizi bağımlı hale getiren politika Türk kamuoyunda olanacağıyla duyulmuş ve sosyalistlerin Amerika ve NATO'ya karşı sürdürdüklükleri savaş ilk kez büyük halk yığınları düzeyine ulaşmıştır. Yuşan cuntası ile kral arasında oynanan kepaze köşe kapmaca, Amerika'nın Akdeniz'de pek beceriksiz şekilde oynadığı şefil oyun, NATO'nun güneydoğu kanadının ne denli bir keşmekes içinde bulunduğu karşı koymaz bir biçimde kanıtlatmaktadır.

Özel ay sahası Latin Amerika'da dikta yönetimlerinin ayakta tutulması, Latin halklarının kurtuluşlarının büyük sembolü Che Guevara'nın öldürülmesine rağmen gün geçtikçe güçleşmektedir. «Büyük boluk toplumu» avazeleri, karaderilerin tüyler ürpertici bir sınızmle ayaklar altında tutulan savsaklı insanlık haklarını gizlemeye yetmemiştir. Carmichael'in çıkışı, Vietnam halkıyla kader birliği, karaderili Amerikalı'ya yepenin etkin ve korkutucu bir politik bilinc kazandırmıştır.

Öte yandan 1967'de Amerika'nın ve onun dümensiyonundaki Avrupa müttefiklerinin

de toplanan Avrupa Komünist Partileri Konferansı'nda NATO ve Varşova Paktlarının ortadan kaldırılması yönünde ün-görulen teklifler yanksız kalmış, silahsızlanma konusundaki görüşmeler çıkmazdan kurtlamamıştır. İngiltere ve Amerika, Güney Afrika ve Rodezya gibi ırkçı, Portekiz gibi sömürgeci devletlere karşı Birleşmiş Milletler'de alınan kararları 1967'de hiçe saymakla kalmamışlar, bu ülkelere yaptıkları silah yardımlarını -Bati Almanya da dahil olmak üzere (bak. ANT sayı 53) - sürdürmüştür. NATO'yu çıkar emellerine daha uygun hale getirmeyi öngören Amerika, üyeleri daha büyük yükümler altına sokmayı hedef tutan Harmel Planı ile pacti perçinlenenin yollarını araştırmaktadır. Bu politikanın, nükleer silahlara sahip olmak için yapmış tutuşan Bonn yöneticilerine yardımcı olacağından şüphe edilmemektedir. Nazi Partisi NPD'nin gün geçtikçe başarı kazandığı bir ortamda nükleer silahlarla donatılmış bir Almanya'nın Avrupa güvenliğinin 1968 de daha ciddi şekilde tehdit edeceğinden kuşku yoktur. Ama 68'de dünya barışı için büyük tehlike yine Vietnam savaşıdır. Başkan Johnson Pentagon'un askeri zafer pesinde koşan savaş çığını takımına Vietnam'da «Açık Kart» verdiğiinden bu yana Güney Doğu Asya'da

durumları pek parlak olmamıştır. Amerika'nın, ekonomik birliğini gerçekleştiren Avrupa'da kaybetmek tehlikesine maruz kaldığı çıkarlarını sürdürmek amacıyla ileri sürdüğü plan boşça olmuş, Amerikan ekonomik etkisinin «Turuva Atı» İngiltere bilmecen kaçıncı kezdir Ortak Pazar'ın kapısından geri çevrilmiştir. Amerika'nın politik hegemonyasından sonra, ekonomik etkisine de dünya çapında savaş açan Fransa, sterlin'i dize getirdikten sonra şimdi doları tehdit etmeye başlamıştır. 1968 şüphesiz «Turuva Atı»nın Ortak Pazar'ı zorlama yılı olduğu gibi, para savaşı yılı da olacaktır.

1967 yılı siyah kitabı için mutlak olmamıştır. 1962'lerde başlayan siyah darbeler dizisi son yıllarda da sürmüştür, darbe ve iç savaşlar Nijerya'dan Kongo'ya Dahomey'den Cezayir'e sayısız kurbanlar vermiştir.

Nisan ayında Karlovy Vary'

52. sayıda tamamlanan ANT'in ikinci cildi için cilt kapakları ve ciltler hazırlanmıştır. Cilt kapakları 15 lira, ciltler ise 50 lira karşılığında 9 Ocak 1968 tarihinden itibaren okurlarımıza sunulacaktır. İstanbul'da bulunan okurlarımız, bu tarihten itibaren bizzat dergi idarehanesine gelecek cilt kapaklarını ya da ciltleri alabilirler. Taşrada bulunan okurlarımız ise, taleplerini bildirdikleri takdirde, müraaat sırasında göre cilt kapakları 15 lira, ciltler ise 50 lira ödemeli olarak adreslerine gönderilecektir. Ancak taşradaki okurlarımızın açık adresleriyle birlikte posta masrafını karşılamak üzere her cilt kapağı için 3 lira ve her cilt için de 5 liralık posta pulunu «ANT Dergisi — P.K. 934 — Sirkeci — İstanbul» adresine göndermeleri gerekmektedir. Öte yandan, birinci cildi temin edememiş okurlarımız için de çok az sayıda cilt kapağı ve cilt yaptırılmaktadır. Bunları da okurlarımız, aynı şartlarla temin edebileceklerdir.

ANT'A ABONE OLUNUZ

Cesitli baskılar yanında ANT'in dağıtımida, özellikle taşrada ve büyük şehirlerin kenar semtlerinde çırçır çevrelerin kısırtmasıyla sabote edilmektedir. Bu yüzden hem okurlarımız ANT'ı devamlı okumak imkanından yoksun kalmakta, hem de tek geliri dergi satışından ibaret olan ANT'in yaşama imkânı tehlikeye düşmektedir. Bütün dünyada, toplumcu dergilerin tek yaşama garantisini, okurların abone kaydedilmesidir. Böylece hem satışın sabote edilmesi önlenmekte, hem de okurlarımız dergilerini daha ucuz fiyatla ve daha düzenli olarak izlemek imkânına kavuşmaktadır. ANT'in abone tarifesi, yıllık 60 Lira, altı aylık 30 Lira, üç aylık 15 Lira'dır.

ANT'a abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini aşağıdaki adrese havale ettikleri taktirde dergileri düzenli olarak adreslerine gönderilecektir.

ABONE ADRESİ
ANT DERGİSİ - P.K. 934 - SİRKECİ - İSTANBUL

İşçi

Kemal SÜLKÜR

İşçi Bekir Aslan niçin katil oldu?

Ekmek kavgasında eli kana bulaşan İşçi Bekir Aslan

Pirelli Lâstik Fabrikasında çalışan işçilerden Besir Aslan'ı, İşletme Şefi İtalyan uyruklu Giocamelli'yi öldürmesi, iş hayatının sorunları oaksundan büyük önem taşıyor. Olayın nedeni, işçinin otur gün işe geç gelmesi, işveren vekili ile bu yüzden arasındaki anlaşılması, ona kendisine ait oğlunun işlerin yükletilmek istenmesi gibi her zaman her işverenin görülebilen «anlaşmazlıklar»dır. Suphesiz adam öldürmek suçtur ve bunun cezasını takdir etmek, a dalet müessesesine aittir. Bizi ilgilendiren yani, işçi - işveren arasında toplu sözleşme ile de olsa hâlâ ceza verme yetkisinin işverenlerden veya vekillerinden alınmamasıdır. İşveren, hâlâ dilediği gibi işçilere ceza verebilimekte, işyeri «disiplin kurulları» hem de istenen özgürlüğü ve bu konuya bağımsız olarak inceleme olağanına kavuşamamıştır. Orneğin, Pirelli'nin ilk sözleşmesinde «Disiplin cezası vermek ve bu sebeple işçi ekarmak yetkisi işverene aittir. Ancak, sendika bu kararları 6 İş günü içinde «İhtilâfları hâli kuruflus» na itiraz hakkına sahiptir», şeklinde işveren vararına kesin hükmü bulunmaktadır.

Bugün çoklu çocuk sahibi olsun nekâr olsun bütün işçileri bunanma vœnelent en bellî başta eken «isten olmak» tu. Hele işte çatışmanın, kurulu düzenin bozulması ve işten atılması, işçide herseyi söyle alacak bir moral bozukluğu varmaktadır. Çünkü iş bulmak kolay değildir. İşsizler alabildigine çoğalmaktadır. Yabancı memleketlere işçi gönderilmesi bile işsizlik felâketini önleyememiş azaltamamıştır. Hattâ askerlik süresinin kısaltılamayacağı ileri sürülmüşken gerekce olarak işsizliği bir süre azaltması olsun da söz konusu edilmektedir.

Victorâ Lâstik Fabrikası sahibi, Yunanistan'a döviz kaçırabilemek için lâstik fabrikasını kapatırınca 150 işçi, 1 Arahk 1967'de sokak ortasında kaldı. İşçilerin kimde ve ibbat tazminatları verilmemişti. Bu işçiler perşen olmustu.

Kayseri'de babası işten atılan temsilci işçilerinden birinin çocuğunu ferdi hâla kuşklarımızdadır.

«Babamı ya işine lade edin, ya da tazminat verin. İnsan ölärek biz kurtarm. Allah hakkı için bizi achiyla terbiye etmevin. Temizlik İşçisi Mustafa Aslan'ın coçukları, olarak yalvarıyorum.»

İssizliğin doğurduğu açık ve sefalete dayanamayan temizlik işçi Aslan'ın başına gelenler:

«Burada İtalyan kanunları geçer; bu, alacağın ikramiye son ikramiye vendir» dîve işten atma tehdidi karşısında kalan lâstik işçi Aslan'ın da başına gelecekti.

Bir kısım işverenlerin, işçi isteklerine karşı ne kadar sert tedbirlerle başvurduklarını biliyoruz:

Manisa'da Sider yağı fabrikası patronlarından Muammer Sider, gündefiklerini 12 liraya çıkartmak isteyen 40 yağı işçisini fabrikadan hemen kovmuştu (Şudat 1966).

Tuslog'da anbarçı olarak çalışan Tevfîk Kışkanç işinden çıkarılmıştı. O la, Bekir Aslan gibi 4 çocuk babasıydı. Yolda Tuslog Müdürünü görmüş, ondan yeniden iş istemiş ve fakat tekmelemiştir. Kendini savunmak için tabancasını çekmiş ve ateş etmiştir (Ekim 1965).

Lâstik işkolunda işten çıkarımlar sendikal olduğu için işsine son vermeler ve çeşitli baskılarda ilgili birçok örnekler vermek mümkündür. Buna pek lütfum görmiyoruz. Ancak hatırlatmak istenir ki, uzun yıllardan beri yapılmış işten çıkarımlar, işten atma tehditleri; pahalılığın alıp yüreldiği, ücretlerin geçinmeye yetmediği bir surada yeniden baş gösterirse; istenmeyen, tasvip edilmeyen acı sonuçlar verebilir. Çünkü, ıstırâbin birikimi bir gün başka ıstıraplara yol açabilmektedir. Nitekim Keban Barajını yapan Fransız Şirketi, işçi haklarını vermeyince grev olmuş, grevcilerin haklarını savunan sendika Başkanı Nuri Simsek işçi haklarını savununca Fransız Genel Müdür yardımcısı tarafından tokatlanmıştır. Bunu duyan ve haklarını arayan 77 işçi, Fransız işverenin genel müdürü yardımcı bir gün tartaklamışlardır, çakı ile yaralamaya bile olmuştu. (Şubat 1967).

Küçükpaşar'da bir pres atölyesinde, iş emniyeti yokluğu yüzünden elinin parmaklarını kaybeden işçi İbrahim Akın, işten çıkarılmış ve veni bir iş bulamamıştır. İşveren Josef Menda'dan iş istemiş, tazminat istemiş, hayat düzenini yeniden kurmaya yardımcı olmasının rica etmiş, ama galiba hep menşî sonuç almıştı. İbrahim Akın bir gün «Senin yüzünden hayatım sondur» diyerek başağam çekmiş ve işverenin hâcum etmiştir (Nisan 1967).

Göründüğü gibi, işçiler çaresiz kalınca, iş hayatının bütün rüsrüleri yasa ve toplu sözleşmelerle işçi ve işverenlerin hak ve menfaatlerini esitesine koruyamayınca işçiler vasaların suçladığı filleri vapmaya itilmektedir.

Bu bozuk düzen, sermayesi olan, üretim araçları olan sosyal sınıflar yararına isledikçe hiç kimseyin tasvip etmeyeceğini öldürme, yaralama fillerini dâvet edecek tir. Düşünelim bir kere:

Yüz binlerce tüfür ekicisinin tek geliş kaynağının tüfürü bir kısım sermaye çevreleri geçen yıl, kilosu 9 liranın kapatmışlardır. Tü-

tün piyasası açıldıktan sonra tüfür ekicileri, ürünlerini parababalartna ilk anlaşma gereğince teslim etmeye kalktıkları vakit, varlıklı sıfırın adamları:

«Tüt düştü, kilosunu 6,5'tan verirseniz ahrız» demişlerdi. Tüfür ekicileri çileden çıkışmış, aminin adamları derhal ekicilere karşı bir koruma barajı kurmuştur, yoksa, kan gövdeyi götürebilirdi. Ekiciler, çaresiz, paraya olan anı ihtiyaçları yüzünden tüfürlerini yok pahasını vermişlerdi. Fikret Ekinci, Ulus'ta bunlar için: «Tütün ekicisinin tek gelir kaynağı tüfüri yok pahasına kapatmak, müstahsılın skuntisini istismar etmek, özel teşebbüsçülük değil.

KISA ... KISA ...

• EKEGLİ'de Demir Çelik fabrikasında vîn operaörü olarak çalışan Cevat Yılmaz işten çıkarılmıştır. İşten çıkarılma Disiplin Kurulu kararı ile olmuştur. Kurul, işten çıkarmayı yendi iş kanununun 17 maddesine göre yapar. Bu maddeyle Mecliste, Çalışma Komisyonu başkanı ve Sözleşmî Meclisi - İş Sendikası Başkanı İstanbul Milletvekili Kaya Özdemir savunmuştur.

• FEDERAL ALMANYA'da İG Metal sendikası yendi bir sözleşme savasına girmiştir. Amaç, ekonomik bâhran yükünün işçilerinin omuzlarına yüklenmesine karşıdır. Sendika, işçilerin deki indirimleri yeni sözleşme ile durdurulmaya çalışmaktadır. İG Metal sendikasına göre Ağustosan 1 Ocak'a kadar 1094 metal işyerinde 445.392 işçinin ücreti düşürülmüştür. Ücret kaybı yüzde 15 oranını bulmuştur.

• AMERİKA Elektrik Teknisyenleri Sendikası IAM United Aircraft Corporation veak firmasının Millî İş Hizmetleri Kuruluşu şirketi emsîlit Firma, işçilerin sendikadan istifaya zorlamakdadır. Avrupa İşçileri sendikaları oldukları için soruya çekmeye başlamıştır.

• İSVİCREDE bulunan Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu (IMF) yayınladığı bir bültende sunuları belirtmiştir: «Çalışmalarımızı kendi imkânlarımızla yürütüme kararlıyız. IMF yabanî bir devletten, bir işveren veya işverenin teşkilâtından, veya bir casusluk tâbii türden veya üstü örtülü vaat ve fonlarından bir kurus bile kabul etmez.»

koçeroluktur» demişti. (9 Nisan 1967).

Şimdi «Kış vakti açıkta kalansı işçilerin hâli pürmelâline dünden bir örnek verelim:

Darica Kurşun Fabrikası ve Sınay Kurşun Madeni'nin kapatılması üzerine açıkta kalan 300 ailenin durumu şudur:

«Bugüne kadar alacaklarımı ve rıtmemiştir. Açı ve billâcık İkinci krusu nasıl geçireceğiz diye kara kara düşünmeye başladık. Kahve köselerinde pinekleyip duruyoruz. Ne yapacağımıza şaşırılmış vaziyetteyiz. Gurbet diyarında bütün esnâfı ve ev sahiblerini dolandırdık. Artık kimsenin yâzâne bakamıyor. Alacaklarımıza şirketten bir türlü alamıyoruz. v.s.»

Çaresizlik içinde kalan işçilerin durumu bu.

İssizlikle tehdit edilen işçilerin durumu bu.

Toplu sözleşmelerin getirdiği çizik hükümler ortada.

Türkiye'de kurulan bir yabancı firma fabrikasının yabancı uyruklu yetkilisinin, işçileri tahrik etmesi, onlardan birine olsun «burada İtalyan kanunları geçer» demesi, tartışma sırasında işçi dögdürmeye kalkışması... gibi nedener de eklenirse ortaya şu çkar:

İş hayatında demokrasiyi hâkim kılmak gerek. Demokrasi, tek tarafın isteği ve gücüne göre dikenlenmiş, sermayesi olanı koruyan, emeğiyle geçinenlere Anayasada yazılı sosyal ve ekonomik hakları «dirhem dirhem» vermemi öngören bir sistem değildir. İş hayatımda demokrasi, emeğin hakkını tam olarak vermekle başlar ve hükümetin de bütün iş isteyenlere iş alımı açma görevini, issızlık şartı kurma ödevini yükler. Yoksa, İşveren Fabrika Müdürü Bisutti'nin dediği gibi «Bekir» sosyal akımlar ve çok tâhriklerin bu hâle getirdiğinde ileri sürmek geçerli değildir. Sosyalizme karşı «cihad» açına, davet edilen özel sektör, işine geldiği zaman sosyalizmin kurulduğu ülke dîve gösterilen Sovyetler Birliği'ne gider (Mart 1967), iki memleket arasındaki ticaret hacminin genişletilmesine çahır, sonra da Anayasada ver alan ilkelerin, sosyal adaletin, herkese güven içinde iş bulma özgürlüğünün tekipisi olanları suçlamaya kaşkar. Hayır, bu sakat mantık, belki de kendi doğrultusunda gide gide çok acı meyvalar da verir. Bir adam 35 dâürme olavını bir ilerleme ve seâlîme akımı suçlamaya sebep göstermek, sosyal kanunları bilmezlikten gelmek olur. Tek çkar vol, çalışma havâmatı demokrasiv hâkim kılmak, yâni Türkiye'le Anavâsa uyuşun sosyal adalet düzeni kurmaktır.

Aşık İhsanî'nin ünü dünyaya yayılıyor

Dergimiz yazarlarından ünű halk ozanı Aşık İhsanî'nın ünü Türkiye sınırlarını da aşmış, Fransa'nın tanınmış gazetesi Le Monde yarım sayfasını tamamen İhsanî'ye ayrılmıştır. Le Monde, aşağıdaki yazı ile birlikte İhsanî'nın ünlu «Balat» şiirini de tam metin halinde yayımlamıştır. Le Monde'un yazısı şöyledir:

«Adı: Aşık İhsanî. Çalgısı: Üç telli küçük bir mandolinle biten uzun bir sap, «saz». Adam, saç sakalı, kirpikleri upuzun bir babayıgit, Aşık, yani «gezginej aşıks». Anadolu'nun köylü ozanı. Yore: köy, kasa, kent, her yer, bir baştan öbür uca, Türkiye. Eylem: güzel bir seše, saz eşliğinde söylenen şiir... bir çığlık...»

Çokluk köylerde doasızlıkta İhsanî, ama grev gözümlerinin önü sıra, sokak gösterilerinde, bakanlıkların kapısında sancılar parlamento önünde de türküsünü söylemeye. Önemli toplantılarında İhsanî yalnız değil, Türkiye İşçi Partisi'nin, gerectiğinde ideolojik türkülerde söyleyen köylü ozanlarının sayıları onu aşık. Saz omuzunda dolasan bir köy'ü ile evlidir Aşık İhsanî... Kadın oğunu yanından eksik etmez. Kocası her hapse girişte mahpusanının kapısında türkü yakar... Ama İhsanî çok kalmaz içerde... Saucerler... İhsanî'nin karşı henuz tutuklanmadı. Günün birinde başı bu da gelirse, o zamanki çocuk, ana-babaşı için türkü yakacak... İhsanî'nin saç sakalı... Ne yazık... kazınmış... Oysa ne demişti:

Sakal seni güzel için
taşırım
Ben seni kesemem kara
sakalım
Güzel görünce hafif
kaşırım
Ben seni kesemem kara
sakalım

İhsanî, yüzyıllardır bozkırlarda, sevgililerin aşkınlı olduğu kadar bazen yoksullüğün, zalimin zulmünün de türküsünü söyleyen ömenli bir aileden, Anadolu'nun köylü ozanlarından gelmektedir:

Üç derdim var birbirinden
seçilmez
Bir ayaklı bir yoksulluk
bir ölüm

(Karacaoğlan, XVII yüzyıl)

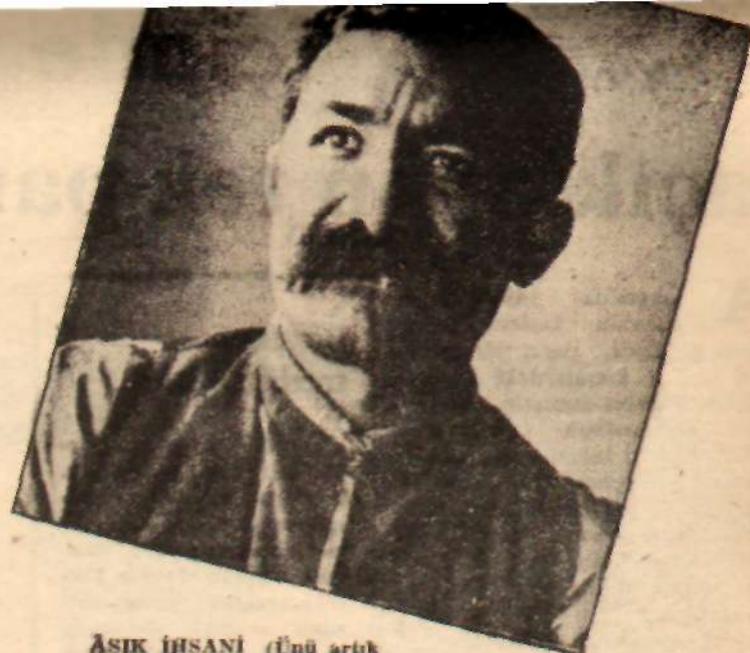
Bugün völterden gelen yeni bir ozan türünün olağanüstü bir biçimde yegermesi ve yayılması, misli görülmemiş bir politik ve sosyal bilincinmeye tanıklık etmektedir. Bu ozanlar sadece türkü söylemekle yetinemektedirler; İhsanî ve dostlarının şiirleri küçük kıl-

tapçıklar şeklinde bütün ülkeye dağıldığı gibi haftalık dergilerde de yayımlanmaktadır, sayısız plaklarla da halk yığınlarına erişnektedir.

Bu yeni akımın öncüsü Aşık İhsanî'nın buluslarına daha önceki halk ozanları'ı katkıda bulunmuşlardır: Örneğin Aşık Veysel (Benim Sadık Yarım Kara Topraktır). Türk Paul Robeson'u Ruh Su da repertuarının güzellikleri ve askılıca seçimiyle yeni bir anlayışın yol açıcı olmuştu. Ruh Su geçmişin bilinmeyen şiirlerini ve türkülerini ortaya çıkarılmış ve bir derinlik taşıyan sesiyle, savaşçı halk şiirinin iki büyüğü olan Pır Sultan Abdalla Dadaloğlu'nun türkülerini okumuştur. Bu iki ozan türkü geleneğinin klasikleri sayılıktadır. Ama İhsanî ile söz konusu olan başka bir gey: Halkın içinden çıkmış yeni Türk ozanları kuşaıyla, türkü türünü seçen genç batı şiirinin azımsanmayacak bir bölümünü arasında garip bir rastlaşma görülmektedir. Bunu söylemekten Bob Dylan'ı, Joan Baez'ı, «Gospels»in politize olmuş karaderi' şarkıcılarını düşünüyorum. Halk şiirinin, yazılı şiir geleneğini yitirdiği yeri, elektrikli gitar, elektronik müzik araçları, mikrofonla radyo ve televizyonu da yardımıyla dinlenebilme imkânlarını büyük ölçüde artıran teknik gelişmelerle, yeniden elde ettiği gerçeklerdir. Ne va ki bu yenilik kişiyi aşan olaylar karşısında duyulan şiddetli orak heyecanların paylaşımı gerçeginin de bir çıkıştı sayılmalıdır. Ray Charles'in ya da Johnny Halliday'ın çığlık türküsü, Charlie Mingus'un yakarı türküsü, Bob Dylan ya da Joan Baez'in yakınma türküsü, Leo Ferre, Brassens'in taşlama türküler, Aşık İhsanî'nın sönderindeki şiddetle karşılaşmışlıklarında adeta çekingen kahrlar:

Bazı yılan gördük seni
bazı bit
Bazen ağa gördük bazen
ondan it
Bazen balkan gördük, bazen
bir müsteli
Amerikan usagının en piş

İhsanî Anayasaya bağlılığını da dile getirmekte ve ona şiddetle sahip çıkmaktadır:

AŞIK İHSANI (Ünű aşıksı Türkiye sınırlarını aşıyor...)

Ben e hırsız ne düzenez
ne katil
Ne bir polis şefi, ne de
valiyim
Ben beni billeli German
afiyen
Milletimin derdi ile
doluyum
Derin anamlı ama iyimser:
Koca millet bir aydınla
bulmaya
Karanlığa vura vur
yürüdü
Kendini savunmasını da
İhr:

Bir Nazım Hikmet'ir güclü
sesiyle de:

Sorumluyum ben
çagımdan
Düz ovanдан dik
dağımdan
İhsanî doğruda Tanrıya baş

Hazırlayan: Aşık İHSANI

RINDI

59 yıl önce PİR SULTAN SIVASI'nın kanlı göbeğinde kırmızı bir gül gibi yersenip gelisen RINDİ, kabası kuvvetle karşı ince zekâsıyla fikir savası veren renkli bir şairimizdir.

«Ölmemekîr başarım, ölenlere şarşarım.»
şirileyen yapan şair, bir geyi oğlu olmasına rağmen askerliğini Atatürk'ün mubahîz alayında yapmıştır.

Orman, Posta ve Devlet Demir yolları idaresinde çalışmış, ve en son seyyâr elbiseçilik yaparken 1960 yılında 52 yaşında hayatı gözlerini yummuş olan Sairin bütün ve ilginç şiirleri, oğlu Ali Kasım tarafından SON İKRAM isimli bir kitapta toplu halde çıkarılmıştır. Ve kitabı çıkarılmaz da basın sevinçinin barajına toplanmıştır.

İşte ondan 4 kıtalık bir şiir:

ÜNVANIMIZ VAR

Bizi düşümüzla ölçen yarılır
Çünkü ne renk ne bir elvanımız var.
İsmimiz dillerde ZİNDİK anılır
Kızılbaşlık gibi ünvanımız var.

Bizlere ne läzim tespîh, seccade
Düşmez dijimizden her zaman bâde
Tefeyük etmîş sabrı belâde
Eyyûb Peygamber'e meydanımız var.

Ne ehli tâatîz ne ehli niyâz
Birdir indimizde hakikat, mecaz
Bizi her göz görmez, herkes anlamaz
Yüceelerden yüce seyranımız var.

Ne arzumuz kaldı ne emelîmz
Yüze gülencere demesâ dîlimiz
Ne mezlebimiz var, ne de dinimiz
İnkârda dephiliz imanımız var.

kaldırır, metafizikle hazırlı
şır olur:

Nedendir be koca Tacâm
Ben ölüyom sen ömümön
.....
İhsanîyem içün içün
Bak şındı anladım içün
Allahsız olduğun içün
Ben ölüyom sen ömüyot

Böylece Lisanî, şiirlerindeki
taşlamaları ta Allah'a kadar uzatan
bektaşı ozanlarının çagı
sinde yer almaktadır.

Günümüzde sadece Vietnam
savaşına karşı koyan ozanlar
da görülen aksızsızlı serlik İhsanî^ı
şirlerin ilk gõze çarpan
özellikidir.

Bu öfkeyi, bu seriliği İhsanî,
insana karşı olan herseyi yemekte
kullanıyor:

Bizim öyün ket ağası
bir sabah
Çökmeye başladığ çöktü
ha çöktü
Boğazından aldığın
bu nundan
Dökmeye başladığ döktü
ha döktü

Kibarlar, belki bu tondan
incinmeyenler. Ama bu kâim, bu
hareket rayına sturmıştır.
Yüzylimiz acılarını söyleyen
ozanların tâundaki keskinliği,
şir yeniden bulmaktadır İhsanî,
hiçbir şeyden çekinmeden
yurttaşları sâdâ konuşuyor:

Cek be zulum, cek
elini yurcundan!
ve daha güçlü:

Elimizin nasır balyozlarını
Başlarına çalacağız
y-kündür.

İhsanî su şiirleriyle şîmşek
leri üzerine çektî. Tutuklandı,
yargılanıldı. Komünizm propagandası suçundan beraat etti.
Su sralardan Amerika, altıncı filosunun emîleri İstanbul'a
geldiği sırada alehî gösteri
yaptı: içün yeniden yargılanıldı.

Önasya'da, angajî şirin ge
leneği yoktur. Bu şir yenî bir
çağın habercisidir. Büttün yer
yüzünde, «Öfkeli genç adamlar
dan sonra «öf ahenkar, «öfkeli
ozanlar» sâriyor ortağısı...»

Politik yelpaze içinde yerini açıklayan tek parti: TIP

Ankara'da yayınlanan Bayram Gazetesi, öncü günde, parti liderlerinin çeşitli konulardaki görüşlerini teşbit etmiştir. Bayram Gazetesi'nin sorularına, CHP Lideri, İnönü'den farklı bütün parti liderleri cevap vermişdir. Partisının politik yelpazedeki yerini açıklayan tek lider ise Mehmet Ali Ayor olmuştur. Aybar'ın Bayram Gazetesi'nin sorularına verdiği cevaplar şyledir:

1. Kıbrıs'la ilgili anlaşmaların uzun vadeli çözüm hakkı getirmeyeceği, bu sorunun ancak silahlı halledileceğinin görüşünü taşıyanlardır. Siz ne dersiniz?

— Türkiye ile Yunanistan'ın imzalayacakları bir anlaşma, hukuki yalnız bu iki devleti bağılayacağından Kıbrıs sorunu bu yoldan çözünenemez. Kıbrıs sorununun çözümü, tüttün ilgili tarafların yanı Türkiye, Yunanistan ve Türk, Rum menfaatlerinin anlaşmalarına bağlıdır. Herseyden önce NATO içinde bir çözüm yolu aramaktan vazgeçilmeli ve Türkiye makul ve gerçekçel bir tezle ortaya çıkmalıdır. Türkiye İşçi Partisi'nin 1964'den beri ileri sürdüğü tez makul ve gerçekçidir. Yabancı işlerden arınmış, milletlerarası garanti altında tarafsızlaşırılmış, askersizleştirilmiş, bağımsız, federatif bir Kıbrıs, hem ilgili tarafların menfaatlerine uygun, hem dünya kamuoyunun destekliyeceği bir tezdirdir.

2. Ordunun politika dışında tutulması konusunda ne düşünürsiniz?

**Konkordato'ya
bağlıyız!**

Rica ederim bakınız... Bütün bu işleri bir dellipapaz orduya, donanmaşa, jet uşaklarına dayanmadan yapıyor. Biz ise MİLLİ Yunanistan'a inanıyoruz. NATO'ya, CENTO'ya, Konkordato'ya bağlıyız. Hukuk içinde doğmuşuz, hukuk içinde olacağız. Olmas böyle gey... Azaçık hukuk dışına eksak da başarı karsak diyoruz, haksızmayız?

AHMET KABAKLI
(Tercüman — 31.12.1967)

Böylece malum ola!..

Tevfik Fikret münkirdir, kâfirdir; mürteddir. Böyle bir adamı müslüman olan kimse asla sevmez, benimsiyemez, ona dost olamaz. Tevfik Fikret'i sevmek onun küfrünü sevmek demektir ki, küfürdür. Bizim ölçülerimiz İslâm ölçüleridir. Şirmin, sanatmış, insanlıkmiş, sosyalmış, moyalmış... Biz böyle şeylelere fazla kulak asmamışız. Biz İslâma bakarız. Böylece malum ola...

Mehmet SEVKET EYGI
(Bugün — 30.12.1967)

— Tepeden inme anti-demokratik yöntemlerle Türkiye kalkındıramaz. Ne var ki, bazı davranışlar ifade ettikleri gerçekler dışında kullanıla kullanıla anımlarını yitirmişlerdir. «Demokratik yoldan hızlı kalkınma» da bunlardan biri.

Demokratik, halktan yana, halkın eliyle, halk için demek... Ekonomik gelişmenin demokratik yoldan olduğu söylenebilmek için, planın hazırlanmasından tutun, yatırımarda yapılacak tercihlerde ve milli gelirin bölünüşüne kadar bütün ekonomik faaliyetlerin, halktan yana, halkın eliyle ve halk için olması gereklidir. Nüfusun yüzde 20'sinin milli gelirden yüzde 57 oranında pay aldığı ve en az kazananla en çok kazanan arasında 22 bin kat fark bulunduğu bir memlekette, ekonominin demokratik yolda olduğunu söylemek gilliinctür. Türkiye demokratik kalkınma yolunda olmadığı için, bu yoldan kalkınmadığımızı ve kalkınmayı yaramayacağımızı söylemek yanlışdır. Türkiye gibi sermayesi kiti bir ülkede, halkın işe, kendi işi olarak sarılması şarttır. Bu sağlanmadıkça, gerçekten demokratik bir yöntem içine girilmek, ne bugünkü kapkaç yoldan, ne de askeri ve sivil bir dikta yoldan hızla kalkınma yani Türkiye'yi en kısa sürede çağdaş uygarlık düzeyine ulaştıracak hızda bir kalkınma mümkün değildir.

3. — Sizce NATO'nun Türkiye'ye yararları ve zararları nelerdir?

— Türkiye NATO'dan çıkış, ikili anlaşmalar derhal feshedilmeli, Amerikan işleri kabulülmeli, NATO ve ikili anlaşmalar güvenliğimiz ve bağımsızlığımızla başdaştırılamaz. NATO'da kalmanın zararları açıktır.

— Türkiye'nin güvenliği, Amerika'nın güvenliğinin bir parçası haline gelmiştir.

— Türkiye'nin güvenliği, Amerika'nın güvenliği söz konusu olduğu zaman ve Amerika'nın güvenliği için gerekli olduğu ölçüde korunacaktır.

— Türkiye, kendi menfaatleri açısından savaşa karar verebilmemekte serbest değildir. Amerika'nın açacağı bir savaşa otomatik olarak silüklenecektir.

Bir Sovyet saldırısına karşı bağımsızlığını, toprak bütünlüğümüzü korumak gereğiyle girişilen NATO ittifakı, Türkiye'nin bağımsızlığını, toprak bütünlüğünü çiğner olmuştur. Üstelik Amerika ile ilişkilerimiz Türkiye'nin kalkınmasını da frenlemektedir. NATO'dan çıkmak, bağımsızlığını, güvenliğini, haysiyetimizi korumanın, kalkınıp ilerlememizi sağlamanın ilk şartı haline gelmiştir.

Kendimizi aldatmaktan vazgeçelim. Bir devlet, güvenliğini başka bir devletin ağırlığındaki bir ittifakla koruyamaz. Statüsündeki değişiklik yaparak NATO içinde eşitlik sağlanabileceğinden de bir ham hayalidir. Fransa misali ortadadır.

Türkiye, milli savunma politikasını yedişinden yetmişine kadar milletçe vereceğimiz milli kurtuluş savaşını esaslarına göre yeniden almalıdır. İlk örneğini bizim verdigimiz milli kurtuluş savaşını stratejisi, taktiği, savascısı, silahlı ile bambaşka bir savastır. Küçük devletlerin devlere karşı savaşır, devleri yendiği bir savaş türüdür bu. Vietnam bunun son ve canlı örnekidir.

4. — Anayasa sosyalizme

Bedbaht anne! Oğlunun tabancanın namlusunun önünden kaçabilmek için kimbilir nerelere sığdıığının sebebi sensin!..

Onu cemiye faideli bir uzu olarak yetiştiremedin.
Burak kadın! Öldürsünler!

Zeki Müren politikaya atılıyor...

ZEKİ MÜREN:
MEVLÜT
PARTİLERDEN
BİRİNİN ADAYI
OLMAM, BAĞIMSIZ
OLARAK SEÇİME
GİRERİM.

Zeki Müren
Politika yolunda

1969 seçiminde Milletvekilliği için adayılığını koyacağını açıklayan Zeki Müren, "Sanatçılar," adıyla bir parti kuracaklarını söyledi.

YAZISIZ
(Ankara Bayram Gazetesi — 2.1.1968)

ayak nadir, kapalı nadir?
Demokratik bir anayasa sosyalizme kapalı olamaz. Bu soru her bakımdan gayri ciddidir.

Türkiye İşçi Partisi yedi yıldır faaliyette bulunan sosyalist bir partidir. Emekçi halkın kitlelerinin gittikçe genişleyen güven ve sevgisini kazanmıştır. Büyük Mecliste 15 temsilcisi vardır. Ve her konuda ağırlığım duyuran dinamik bir partidir. Hal böyleyken «Anayasa sosyalizme açık mı? Kapalı mı?» sorusunu önce garde sırt çevirdiği için gayri ciddidir.

Sonra sosyalizm fikri ta en ücra köylere kadar girdiği ve Türkiye'nin birincilik kurtuluş yolu olduğu için gayri ciddidir.

Nihayet sosyalizmi yasaklamak kimseňin gücünde olmadığı için gayri ciddidir.

Kaldı ki, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay, Anayasa'nın sosyal tek partidir.

5. — Partinizin siyasal yelpazedeki yerini açıklar misiniz?

Türkiye İşçi Partisi politika yelpazesinin solunda olan tek partidir.

Burak kadın... Öldürsünler!

— Kaçılım annesine —
partinizdeki yerini açıklar misiniz?

Türkiye İşçi Partisi politika yelpazesinin solunda olan tek partidir.

ULUNAY
(Milliyet — 31.12.1967)